

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Posouzení dodržování zásad bezpečnosti práce ve vybrané společnosti

Aneta Ležáková

**Bakalářská práce
2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Ležáková**
Osobní číslo: **E11973**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Posouzení dodržování zásad bezpečnosti práce ve vybrané společnosti**
Zadávající katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce bude zaměřena na problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Analyzována bude situace ve vybrané společnosti, předním českém výrobcí a dodavateli obalových materiálů a balicích strojů. Zkoumána bude míra uplatňování zákonem předepsaných norem, dodržování stanovených bezpečnostních zásad, způsoby školení a ochrany zaměstnanců před hrozbami vzniku úrazů.

Osnova:

- Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
- Vymezení právních norem a zásad při dodržování bezpečnosti práce.
- Analýza uplatňování zákonem předepsaných norem při bezpečnosti práce.
- Dotazníkové šetření.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 30 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

JANÁKOVÁ, Anna. Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 5., rozš. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 503 s. ISBN 978-80-7263-685-3.

NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 258 s. ISBN 978-80-7357-556-4.

ŠENK, Zdeněk. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy ČSN OHSAS 18001:2008. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7263-551-1.

VEBER, Jaromír a PINCOVÁ, Eva. Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zdeněk Matěja

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

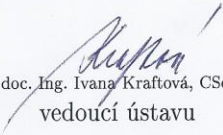
Datum zadání bakalářské práce: **1. října 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivana KRAFTOVÁ, CSc.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. října 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Aneta Ležáková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu Ing. Zdeňku Matějovi za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Je zde analyzována situace ve vybrané společnosti, předním českém výrobcí a dodavateli obalových materiálů a balicích strojů. Je zkoumána míra uplatňování zákonem předepsaných norem, dodržování stanovených bezpečnostních zásad, způsoby školení a ochrany zaměstnanců před hrozbami vzniku úrazů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost, ochrana, zdraví, práce, riziko

TITLE

Evaluation of Compliance with Workplace Security Policies in the Selected Company

ANNOTATION

The bachelor thesis is focused on the issues of safety and health protection at work. There is the analysis of the situation of a selected company – a leading Czech company producing and supplying packaging materials and packaging machines. It examines the rate of applying standards prescribed by law; following of established security policies; and the methods of training and protection of employees against the threats of injuries.

KEYWORDS

Safety, protection, health, work, risk

OBSAH

ÚVOD	9
1 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	10
1.1 VÝZNAM BOZP	10
1.1.1 Důvody potřeby BOZP	10
1.1.2 Zaměření BOZP	10
1.2 PRÁVNÍ ÚPRAVA BOZP	11
1.3 ZÁKLADNÍ POJMY	11
1.4 PREVENCE, IDENTIFIKACE A HODNOCENÍ RIZIK	12
1.5 PRÁVA A POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ V OBLASTI BOZP	13
1.6 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE V OBLASTI BOZP	13
1.7 ŠKOLENÍ ZAMĚSTNANCŮ	15
1.8 PRACOVNÍ PODMÍNKY A PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ	16
1.9 POŽÁRNÍ OCHRANA	16
1.10 PŘÍSTUPY K ZABEZPEČOVÁNÍ BOZP	18
2 SYSTÉM MANAGEMENTU BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI PODLE OHSAS 18 001	20
2.1 VŠEOBECNÉ POŽADAVKY	20
2.2 PŘEDMĚT SYSTÉMU BOZP	20
2.3 BEZPEČNOSTNÍ PROFIL ORGANIZACE	20
2.4 VÝZNAM VRCHOLOVÉHO VEDENÍ PŘI ZAVÁDĚNÍ SYSTÉMU DO ORGANIZACE	21
2.5 POLITIKA BOZP	22
2.6 PLÁNOVÁNÍ	24
2.6.1 Identifikace nebezpečí a analýza rizik BOZP	24
2.6.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky	25
2.6.3 Cíle a programy bezpečnosti práce	25
3 ANALÝZA RIZIK	27
3.1 RIZIKO A JEHO ASPEKTY	27
3.2 ANALÝZA RIZIK	27
3.3 VYHODNOCENÍ RIZIKA	29
4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.	32
4.1 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	32
4.2 CÍLE SPOLEČNOSTI	32
4.3 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI	33
4.4 VÝVOJ SPOLEČNOSTI	33
4.5 VÝROBA	34
4.6 UMÍSTĚNÍ SPOLEČNOSTI	34
4.7 LOGISTICKÉ CENTRUM PARDUBICE – ČERNÁ ZA BORY	35
5 ANALÝZA RIZIK VE SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.	36
5.1 RIZIKA IDENTIFIKOVANÁ VE SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.	37
5.2 HODNOCENÍ RIZIK VE SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.	37
5.2.1 Administrativa – kancelářské práce, kancelářská technika, zobrazovací jednotky	37
5.2.2 Elektrická zařízení	39
5.2.3 Servis, dílna	41
5.3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	46
5.4 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU A DOPORUČENÍ DO BUDOUCNA	54
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM PŘÍLOH	59

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: P – pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí.....	29
Tabulka 2: N – možné následky ohrožení	30
Tabulka 3: H – názor hodnotitelů	30
Tabulka 4: Rizikový stupeň a míra rizika.....	30
Tabulka 5: Vyhodnocení závažnosti rizika; administrativa	39
Tabulka 6: Vyhodnocení závažnosti rizika; elektrická zařízení	41
Tabulka 7: Vyhodnocení závažnosti rizika; servis, dílna	45

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Přehled subjektů, na které se vztahuje systém BOZP	21
Obrázek 2: Organizační struktura společnosti Tart, s. r. o.	33
Obrázek 3: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Byli jste obeznámeni s normami BOZP?	46
Obrázek 4: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Byli jste seznámeni s veškerými riziky spojenými s Vaší pracovní pozicí?	47
Obrázek 5: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Znáte všechna opatření pro minimalizaci nebo eliminaci rizik, která jsou spojena s vaší pracovní pozicí?	48
Obrázek 6: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Pokud ano, řídíte se jimi?	49
Obrázek 7: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Došlo u Vás k fyzickému zranění v důsledku nedodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?	50
Obrázek 8: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Dochází na vašem pracovišti k pravidelnému školení o BOZP?.....	51
Obrázek 9: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Používáte při výkonu své práce OOPP?.....	52
Obrázek 10: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Hodnotíte vaše pracovní prostředí jako odpovídající normám BOZP?	53

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
OHSAS 18001	Česká technická norma
ČSN	Česká technická norma
EN	Evropská norma
SMBOZP	Systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
ČR	Česká republika
OOPP	Osobní ochranné pracovní prostředky
STK	Stanice technické kontroly
Sb.	Sbírka zákonů
PU	polyuretan
PE	polyethylen
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
el.	elektrické

ÚVOD

V dnešní době se čím dál více klade důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Je to způsobeno tím, že každá pracovní náplň s sebou nese určitá rizika a dochází k častým fyzickým zraněním nebo nemocím z povolání. Proto probíhá ve všech firmách školení o BOZP, které má za cíl předejít těmto úrazům a nemocím a vytvářet opatření, která by eliminovala nebo alespoň minimalizovala všechna rizika, která jsou spojena s plněním pracovních úkolů. BOZP ale není jen o úrazech, ale i o přístupech řízení BOZP, o povinnostech zaměstnavatele vytvářet pro zaměstnance vhodné pracovní podmínky a prostředí (zasloužená mzda, bezpečné pracovní podmínky, stejné možnosti a příležitosti dosáhnouti povýšení pro všechny zaměstnance, odpočinek a zotavení, racionální pracovní doba, pravidelná dovolená), školit o požární ochraně, školit v oblasti pracovního řádu a vnitřních předpisech, dále o povinnostech zaměstnance, jako je například účast na školeních, dodržování předpisů a pokynů zaměstnavatele k zajištění BOZP, nepožívání alkoholického nápoje a jiné návykové látky na pracovišti, podrobení preventivním prohlídkám, atd.

Cílem bakalářské práce je posoudit, zanalyzovat a zhodnotit dodržování zásad BOZP ve společnosti Tart, s. r. o. Práce je rozdělena do pěti kapitol.

První tři kapitoly jsou zaměřeny na význam BOZP, jeho důležitost a potřebnost, legislativu, na analýzu rizik a na jednu z nejdůležitějších norem OHSAS 18001. Tato norma určuje organizacím všeobecné požadavky, jak dokumentovat, vytvořit, implementovat, udržovat a zlepšovat systém managementu BOZP, jak by měly vypadat politika a programy BOZP, bezpečnostní profil, plánování, atd.

Ve čtvrté kapitole je uvedena charakteristika společnosti, její organizační struktura, cíle společnosti, vývoj a co firma vyrábí a v poslední kapitole je provedena analýza rizik, která vznikla za pomoci bodové metody „PNH“ a na základě jejího vyhodnocení, byla zjištěna nejzávažnější rizika, která se nacházejí ve společnosti Tart, s. r. o. Rizika se týkají kancelářských prací, elektrických zařízení a prací v dílně. Na závěr této části je provedeno dotazníkové šetření, jeho analýza a následné vyhodnocení, které probíhalo v jednom ze tří závodů, které společnost vlastní v Pardubicích. Díky dotazníku se došlo k několika zjištěním, na jejichž základě se došlo k dalším návrhům a doporučením pro tuto společnost.

1 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

1.1 Význam BOZP

V současné době je povinností vedoucího pracovníka zabezpečit v jím řízené organizaci vhodné předpoklady a podmínky k tomu, aby byly minimalizovány případné pracovní úrazy či nemoci z povolání. Pokud by tomu tak nebylo, dostal by se do rozporu s ustanovením čl. 28 Listiny základních práv a svobod, ve kterém je potvrzeno právo na uspokojivé pracovní podmínky.

Význam BOZP nám stále připomínají i statistická data. V posledních letech je sice trend v oblasti pracovních úrazů mírně klesající, ale není to dostačující k celkové spokojenosti.

V dnešní době můžeme hovořit i o změně týkající se přístupů k BOZP. V minulosti převládal tzv. reaktivní přístup, který byl založen na reakci na vzniklý pracovní úraz a poté na přijetí opatření s cílem zamezit takovému úrazu. V současnosti je jednoznačně dominantní přístup, který klade důraz na prevenci úrazů. Pro prevenci úrazů existují důsledné analýzy nebezpečí a vyhodnocování rizik BOZP.

1.1.1 Důvody potřebnosti BOZP

V dnešní době je velmi důležité věnovat pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, jelikož podle dosavadních odhadů se vyskytuje až 10 % nádorových onemocnění, které mají původ v pracovních podmínkách a více než 11 % lidí je při práci vystavováno stresu. Dále se jsou prokazatelně zjišťovány zdravotní problémy jako gastrointestinální poruchy, poruchy spánku a srdečně cévní onemocnění, které se vyskytují u 25 % populace, která pracuje na směny. Tyto fakta nám dokazují, že realizace preventivních opatření a snaha o zlepšení stavu BOZP je stále nedostačující. [7, 14]

1.1.2 Zaměření BOZP

BOZP se především zaměřuje na prevenci nemocí, které souvisejí s prací a vytváření optimálních pracovních podmínek. Dále také na neustálé zvyšování kvality a efektivity práce, kvality života a pracovní schopnost ve vyšším věku. [7, 14]

1.2 Právní úprava BOZP

Nejdůležitějším právním dokumentem BOZP je Zákoník práce. V zákoníku práce je o BOZP pojednáváno v páté části, která se skládá ze tří hlav. V první hlavě je popsáno, jak předcházet ohrožení života a zdraví při práci, ve druhé hlavě jsou definované povinnosti zaměstnavatele a práva a povinnosti zaměstnance a ve třetí hlavě nejdeme společná ustanovení.

V oblasti BOZP by sám zaměstnavatel měl aktivně zhodnocovat rizika, která se týkají jeho zaměstnanců. Proto v zákoníku práce nenajdeme podrobný postup identifikace a hodnocení rizik. V dnešní době má zaměstnavatel spoustu metod a způsobů pro hodnocení rizik a volbu vhodných osob, které ho mohou provádět. Vše tedy záleží na odbornosti hodnotitele, zda bude s hodnocením rizik úspěšný.

Dále Zákoník práce určuje předpisy, které jsou stěžejní. Jedná se o: technické normy, dopravní předpisy, předpisy o ochraně proti požárům, hygienické a protiepidemické předpisy, předpisy o zacházení s hořlavinami, výbušninami, zbraněmi, jedy, atd.

1.3 Základní pojmy

- **Bezpečnost** – stav, kdy je riziko ohrožení osob nebo vzniku škody potlačeno nebo sníženo na úroveň, která je akceptovatelná.
- **Bezpečnost a ochrana zdraví při práci** – podmínky a faktory ovlivňující zdraví zaměstnanců a všech dalších osob, které se vyskytují na pracovišti.
- **Nemoc z povolání** – změna zdravotního stavu, která vznikla dlouhodobým působením škodlivých dopadů na organismus pracovníka při práci.
- **Pracovní úraz** – poškození zdraví, smrt, přechodné nebo trvalé znemožnění plnění funkcí zaměstnance při plnění pracovních úkolů.
- **Identifikace rizik** – postup prošetřování zdrojů nebezpečí, zjišťování jejich velikosti, charakteru a místa výskytu.
- **Hodnocení rizik** – zjištění velikosti a závažnosti rizika a následné rozhodnutí, zda riziko můžeme akceptovat nebo ho budeme muset snížit na přípustnou míru.
- **Kolektivní ochrana** – ochrana před riziky týkajícími se více zaměstnanců. (nová technologie)

- **Individuální ochrana** – dochází k ní až tehdy, když nelze použít kolektivní ochrana. Jedná se o poskytování osobních ochranných pomůcek.
- **Nebezpečí** – zdroj nebo stav, kde se vyskytuje možnost způsobení škody (škoda na majetku, pracovním prostředí, poškození zdraví).
- **Pracovní podmínky** – veškerá fakta, která souvisí s pracovními postupy a mohou mít vliv na vlastnosti a schopnosti člověka a jeho motivaci.
- **Pracovní prostředí** – fyzikální, chemické a biologické vlivy, které mohou působit na pracovníka při plnění jeho pracovních úkolů a tak škodlivě ovlivnit jeho zdravotní stav.

1.4 Prevence, identifikace a hodnocení rizik

Abychom dokázali předcházet rizikům, je důležitá jejich prevence. Hlavním cílem prevence rizik je chránit zdraví zaměstnanců, zabránění vzniku nemocí z povolání a pracovních úrazů, které vznikají vlivem rizikových faktorů. Při prevenci rizik zaměstnavatel přistupuje k riziku různými způsoby: omezování vzniku rizik, odstraňování rizik u zdroje jejich původu, přizpůsobování pracovních podmínek, nahrazování fyzicky namáhavých prací novými technologickými postupy, nahrazování nebezpečných technologií, omezování počtu zaměstnanců vystavených působení rizikových faktorů, plánování při provádění prevence rizik, provádění školení zaměstnanců. [8]

Pro uskutečnění prevence je velmi důležité dokázat veškerá rizika v podniku identifikovat a kvantifikovat. Při identifikaci zjistíme tři zásadní fakta: kdo nebo co je zdrojem nebezpečí (antropogenní nebo přírodní zdroje), jaké chráněné aktivum může být poškozeno a jakým způsobem může poškození nastat. Když dokážeme rizika identifikovat, sestavíme si tzv. risk list, ve kterém si seřadíme rizika podle závažnosti a začneme se zabývat tím nejzávažnějším. [10]

Při hodnocení rizik si musíme zvolit vhodnou metodu. Je důležité si stanovit míru rizika (pravděpodobnost x závažnost) a vytvořit matici rizik, ve které si stanovíme hodnoty pro oblast nepřijatelné míry rizika, oblast významných rizik a oblast nevýznamných rizik. Na závěr hodnocení je potřeba vzít v úvahu i zbytkové riziko a rozhodnout zda je přijatelné či nikoliv. Zbytkové riziko je nebezpečí, které stále zůstává, i když jsme implementovali veškerá preventivní i ochranná opatření. Pokud zbytkové riziko je nepřijatelné, musíme znovu opakovat proces zvládnání rizik. [10]

1.5 Práva a povinnosti zaměstnanců v oblasti BOZP

Veškerá základní práva a povinnosti zaměstnanců jsou udány v Zákoníku práce. Zaměstnanci by s nimi měli být seznámeni a dodržovat je. [10]

Zaměstnanec má osobní právo:

- na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- na informace o rizicích, která jsou spojena s jeho prací a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením,
- na odmítnutí výkonu práce, o které se domnívá, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví,
- na vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí. [10]

Zaměstnanec je povinen:

- účastnit se školení,
- podrobit se preventivním prohlídkám,
- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP,
- nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovišti,
- oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci,
- oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz,
- na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance se podrobit zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. [10]

1.6 Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP

Stejně jako práva a povinnosti zaměstnanců, tak povinnosti zaměstnavatele jsou upraveny v Zákoníku práce. Povinností zaměstnavatele je zajištění BOZP s ohledem na všechna rizika možného ohrožení života a zdraví zaměstnanců a vytváření bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí. [10]

„Zaměstnavatel je povinen:

- a) nepřipustit, aby zaměstnanec vykoval práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,*
- b) informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena; kategorizaci prací upravuje zvláštní právní předpis 24c),*
- c) zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem 24c) vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze,*
- d) sdělit zaměstnancům, které zdravotnické zařízení jim poskytuje závodní preventivní péči a jakým druhům očkování a jakým lékařským preventivním prohlídkám souvisejícím s výkonem práce jsou povinni se podrobit, umožnit zaměstnancům podrobit se těmto očkováním a účastnit se lékařských preventivních prohlídek a mimořádných preventivních prohlídek v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy 24c) nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví,*
- e) zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich kvalifikační předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jejich práce a pracoviště; pravidelně ověřovat jejich znalost a soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,*
- f) zajistit zaměstnancům, zejména zaměstnancům v pracovním poměru na dobu určitou, mladistvým a jejich zákonným zástupcům, podle potřeb vykonávané práce ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, s výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, která se týkají jejich práce a pracoviště. Těhotné a kojící ženy a matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství nebo kojení a učinit potřebná opatření, včetně opatření, která se týkají snížení rizika duševní a tělesné únavy a jiných druhů tělesné a duševní zátěže spojené s vykonávanou prací, a to po celou dobu, kdy je to nutné k ochraně jejich bezpečnosti nebo jejich zdraví. Informace a pokyny je třeba zajistit zejména při přijetí zaměstnance, při jeho převedení, přeložení nebo změně pracovních podmínek, změně pracovního prostředí, zavedení nebo změně pracovních prostředků, technologie a pracovních postupů,*

- g) umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- h) zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci,
- i) nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí úrazu a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- j) zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy 24d). O školeních, informacích a pokynech vede zaměstnavatel dokumentaci.

Zaměstnavatel je povinen těhotným a kojícím ženám přizpůsobovat na pracovišti prostory pro jejich odpočinek.

Zaměstnavatel je povinen pro zaměstnance se zdravotním postižením 4b) zajišťovat na svůj náklad technickými a organizačními opatřeními zejména potřebnou úpravu pracovních podmínek, úpravu pracovišť, zřízení chráněných dílen, zaškolení nebo zaučení těchto zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace při výkonu jejich pravidelného zaměstnání.“
[15, str. 26]

1.7 Školení zaměstnanců

Znalost pracovního řádu, vnitřních a ostatních předpisů je nedílnou součástí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, proto je zaměstnavatel povinen školit všechny své zaměstnance v té oblasti, ve které vykonávají svou funkci. [3]

Školení probíhá ve 4 krocích. Jako první musí proběhnout vstupní školení, které se provádí při nástupu zaměstnance do firmy. Jedná se hlavně o seznámení s pracovním řádem, vnitřními předpisy, aj. Ve druhém kroku se provádí školení přímo na pracovišti, kdy je pracovník reálně seznámen s konkrétními bezpečnostními podmínkami. U malých firem je většinou první a druhý krok uskutečněn najednou. Třetím krokem je pravidelné seznamování pracovníků s předpisy bezpečnosti práce a čtvrtý krok se týká školení vedoucích pracovníků ve vyšším rozsahu, které probíhá za pomoci odborníků v oblasti bezpečnosti práce. [11]

Školení se provádí vždy v rámci pracovní doby a za účasti všech zaměstnanců. Pokud by došlo k absenci byť jednoho z nich, musí se provést školení i v náhradním termínu. Při školení musí zaměstnavatel zohledňovat současný stav BOZP a dodržovat všeobecně závazné právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečnosti technických

zařízení a předpisy, které stanovují pracovní podmínky. Školit se musí všichni zaměstnanci bez ohledu na funkci či pracovní zařazení. [11]

Po skončení školení se provádí ověření znalostí účastníků v podobě ústní či písemné zkoušky. O průběhu a podobě rozhoduje zaměstnavatel a také o tom jak často a v jakém období se budou opakovat. [11]

1.8 Pracovní podmínky a pracovní prostředí

Každý zaměstnanec má právo na uspokojivé pracovní podmínky. Toto právo je jedním ze sociálních lidských práv, které je deklarované všeobecnou deklarací lidských práv. Patří sem hlavně právo na:

- zaslouženou mzdu,
- bezpečné pracovní podmínky,
- stejné možnosti a příležitosti dosáhnoutí povýšení pro všechny zaměstnance,
- odpočinek a zotavení,
- racionální pracovní dobu,
- pravidelnou dovolenou. [14]

Prostorové řešení pracoviště by mělo odpovídat druhem práce v něm vykonávané. Pokud pracoviště není zatěžováno škodlivinami, hygienický předpis udává 2 m² na člověka a 15 m³ volného prostoru. Za optimum se považuje, když pracovník při své práci mění polohy, tzn., práce neprobíhá stále jen ve stoje anebo vsedě. V dnešní době se doporučuje tzv. biodynamické sezení, tj. pracovní židle, u které můžeme měnit polohy sezení. Zásadně se nepovažuje za optimální, pokud je pracovník donucen pracovat v jedné poloze v omezeném prostoru. [14]

Existují určitá pravidla, která by měla být dodržována. Například výška pracovního sedadla by měla být nastavena tak, aby kolena byla 5-8 cm pod sedací plochou a při sezení mají být dvě třetiny stehna položené na sedadle. Další pravidla se týkají zorné vzdálenosti, výšky pracovní plochy, teploty a vlhkosti vzduchu, způsob a směr osvětlení, atd. [14]

1.9 Požární ochrana

Požár je definován jako havarijní situace, při které došlo k usmrcení nebo zranění osob, zvířat a ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí. Další důležitý pojem

je požární bezpečnost, která je definovaná jako schopnost stavebních a technických opatření zabránit vzniku požárů nebo výbuchu s následným požárem a zamezení jeho šíření v důsledku ochrany osob, zvířat a majetku. Obor požární ochrany upravuje zákon č. 133/1985 Sb. O požární ochraně. [4]

Povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob:

- vykonávat činnosti tak, aby nenastala příčina ke vzniku požáru a neohrozili tím tak život a zdraví osob, zvířata a majetek,
- poskytnout přiměřenou osobní pomoc při likvidaci požáru, živelných pohrom a jiných mimořádných událostech, pokud tím nevystaví vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké,
- opatřit a zabezpečit požární techniku a udržovat ji v provozuschopném stavu,
- zajistit podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce (udržovat přístupnost příjezdové komunikace, únikové cesty, atd.),
- používat bezpečnostní značky pro označování pracovišť,
- zachovávat technické podmínky a návody, které souvisí s požární bezpečností výrobků nebo činností,
- stálý dozor nad dodržováním předpisů o požární ochraně a odstraňování zjištěných závad,
- informovat orgány o každém požáru vzniklém ve vlastních nebo pronajatých prostorách,
- umožnění provádění kontrol orgánem státního požárního dozoru,
- určit a dodržovat podmínky požární bezpečnosti u činností, které provozuje,
- u vyráběných, používaných či skladovaných látek mít k dispozici jejich požárně technické charakteristiky,
- určit nároky na odbornou kvalifikaci osob, které vykonávají údržbu, kontrolu apod.,
- dodržovat podmínky požární bezpečnosti, které se týkají údržby, kontrol a oprav technických a technologických zařízení. [3]

Pokud není ve firmě stanoveno vybavení věcnými prostředky požární ochrany, pak se montuje alespoň na každých 200 m² přenosný hasicí přístroj. Hasicí přístroje musejí být vždy umístěny na viditelném a snadně přístupném místě, aby mohlo dojít ke snadnému a rychlému použití. Pokud nás běžný provoz firmy donutí hasicí přístroje skrýt, musíme jejich umístění označit značkou na viditelném místě. Hasicí přístroje umístíme tam, kde je největší pravděpodobnost vzniku požáru. [3]

1.10 Přístupy k zabezpečování BOZP

ILO-OSH 2001

Směrnice ILO, jejichž publikace byla schválena v červnu 2001, jsou označovány jako ILO-OSH 2001 a představují mezinárodní vzor, který je slučitelný s jinými normami a návody pro systémy řízení. Směrnice jsou právně nezávazné a udávají se do nich hodnoty, které vyznává ILO. [14]

Směrnice ILO vyplývají z toho, že by měla být bezpečnost a ochrana zdraví při práci úplnou složkou řízení podniku. Více než důležité je ale zajištění dobrého výkonu a výsledků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Ve směrnici ILO také nalezneme, že za BOZP je vždy a v každé organizaci odpovědné její vedení a návod na postup (na celostátní nebo podnikové úrovni). [14]

BS 8800

BS 8800 je britský standard, který popisuje národní, ale i mezinárodní problematiku v oblasti legislativy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Tento standard má za cíl, aby napomoh organizacím při rozvíjení základního rámce pro řízení zaměstnanců a ostatních zainteresovaných stran v rámci podnikových aktivit. [14]

BS 8800 má za cíl:

- minimalizovat rizika, která se týkají zaměstnanců a zainteresovaných stran za pomoci rozvíjení dobré pracovní praxe s důsledkem zabránit nehodám a ohrožení zdraví,
- zlepšovat výkonnost organizace týkající se managementu BOZP,
- napomoci organizacím, aby získaly soulad mezi jejich politikou a stanovenými cíli.

[14]

Bezpečný podnik

Program Bezpečný podnik je zaměřen na organizace velkého a středního rozsahu, které jsou zastoupeny právníckými nebo fyzickými osobami, které podnikají na území ČR a dále na výrobní organizace, kde se výrazněji více vyskytují vyšší rizika než u nevýrobních organizací. [14]

ISO 18 000

Mezinárodní organizace pro normalizaci v roce 1997 podala návrh na vznik normy ISO 18 000, protože doposud stále chyběla mezinárodní norma pro oblast BOZP. Bohužel realizace selhala a to i při druhém pokusu v roce 2000. Při druhém zavrnutí realizace standardu se došlo k názoru, že záleží na činnostech jednotlivých států, jak upraví systém managementu bezpečnosti. Mohou si vybrat, buď si vytvoří vlastní národní systém řízení BOZP nebo se budou řídit existujícími přístupy k řízení BOZP. [14]

OHSAS 18 001

V normativním doporučení OHSAS 18 001 jsou popsány požadavky systémového přístupu řízení BOZP, který je zahrnut v celkovém managementu podniku. Prioritní věc, která je důležitá při zavedení systému managementu BOZP, je pečlivé dodržování požadavků, které se týkají národní legislativy. Další věcí je identifikace a hodnocení rizik v určité organizaci a jejich následné snižování a řízení. [14]

2 SYSTÉM MANAGEMENTU BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI PODLE OHSAS 18 001

2.1 Všeobecné požadavky

Podle normy OHSAS-Všeobecné požadavky musí organizace dokumentovat, vytvořit, implementovat, udržovat a zlepšovat systém managementu BOZP tak, aby byl v souladu s touto normou. Dále si musí stanovit, jak bude plnit tyto požadavky a dokumentovat rozsah svého systému managementu BOZP. [14]

Při realizaci systému managementu BOZP podle normy OHSAS nebo v rámci auditů BOZP je vhodné ověřit nebo zajistit následující: výpis z obchodního rejstříku, kolaudační rozhodnutí, normu ČSN OHSAS 18001:2008, rozsah SMBOZP, smlouvu se závodním preventivním lékařem, kategorizaci prací, řízení rizik, smlouvy o nájmu/pronájmu. [14]

2.2 Předmět systému BOZP

Smyslem systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je vytvořit takové požadavky na vytvoření systému BOZP, které umožní organizaci řídit její rizika BOZP a přispívat ke zlepšování výkonnosti. [14]

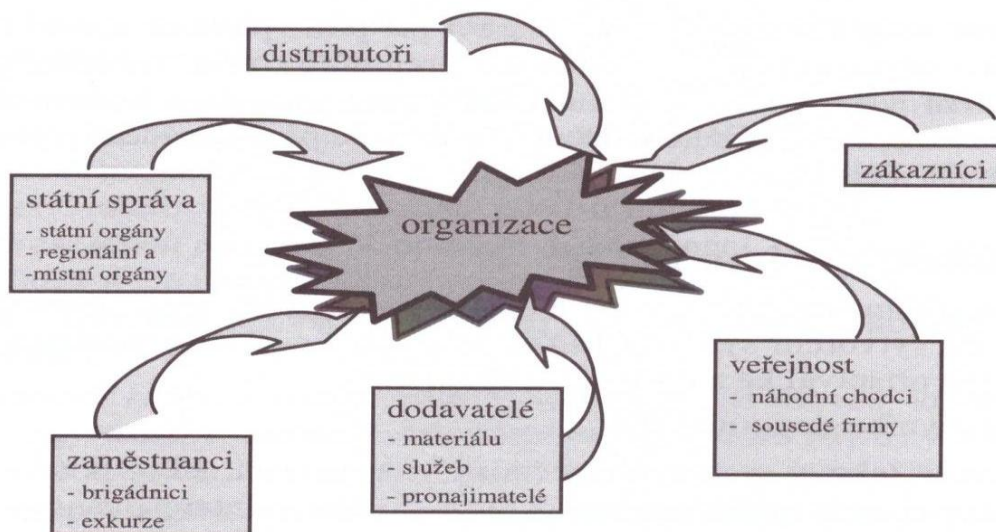
Mezi cíle normativního doporučení patří realizace systému bezpečnosti v organizaci, který bude minimalizovat rizika vůči zaměstnancům a jiným zainteresovaným stranám, které mohou být v ohrožení bezpečnostních rizik, vytvořit systém umožňující dlouhodobě udržovat a zlepšovat jeho úroveň, dále nastolit politiku a cíle bezpečnosti, zaručit plnění jejich závazků a v neposlední řadě dokázat, že se shoduje vytvořený systém s požadavky normativního doporučení, pokud je v zájmu organizace získat certifikát. [14]

Předmětem zájmu systému řízení managementu BOZP jsou lidé, ne bezpečnost výrobků ani služeb. Týká se to nejen zaměstnanců, ale i ostatních lidí, kteří se ve firmě pohybují (např. brigádníci, zástupci dodavatelů, distributorů, zákazníci, pracovníci státní správy a samosprávy). Může se to ale týkat i lidí, kteří se pohybují okolo společnosti, které může omezovat činnost organizace hlukem, prachem, pádem předmětů, atd. [14]

2.3 Bezpečnostní profil organizace

Aby byl systém úspěšný, musí se použít na celou organizaci. Nesmí dojít k tomu, aby se vyřadila některá z kritických činností, kde by mohlo hrozit vysoké riziko pracovních úrazů.

Vedle lidí, jsou také předmětem zájmu prostory. Nejen vlastní prostory, ale i pronajaté, ve kterých probíhá činnost organizace. [14]

Obrázek 1: Přehled subjektů, na které se vztahuje systém BOZP

Zdroj: [14, str. 20]

Než dojde k rozhodnutí o zavedení manažerského systému BOZP, mělo by být provedeno přezkoumání, i když ho normativní doporučení OHSAS 18 001 nevyžaduje. Přezkoumání zahrnuje:

- identifikaci všech rizik BOZP, která souvisejí se všemi aktivitami firmy,
- zjištění veškerých právních a jiných požadavků, které se týkají BOZP a kterým firma podléhá,
- realizaci přehledu dosavadních postupů a praktik péče o BOZP (stavební, montážní, údržbářské práce apod.)
- zhodnocení problémů BOZP v minulosti. [14]

Pokud firma provede toto přezkoumání, bude pro top-management jednodušší rozhodnout, zda bude zavádění systému bezpečnosti práce pro firmu přínosné a bude mít představu o tom, jak tyto činnosti budou náročné a finančně nákladné. [14]

2.4 Význam vrcholového vedení při zavádění systému do organizace

Veškerá rozhodnutí, která se týkají systému bezpečnosti, ať už se jedná o rozhodnutí zavedení tohoto systému, záleží na top-managementu organizace. Pokud se pro tento systém

rozhodne, musí také ale počítat s tím, že vytvoření a udržení systému zahrnuje vyčlenění nezbytných zdrojů (hlavně personální a finanční) a věnování pozornosti průběhu realizace a řešení případných problémů. Jednání o rozhodnutí zavedení systému BOZP by měl být písemně zaznamenán spolu s deklarací o personálním a finančním zabezpečení, kvůli případnému certifikačnímu auditu. [14]

Mezi další činnosti, které musí vrcholový management uskutečnit, patří formulace politiky a cílů BOZP, determinace pravomocí a odpovědností v oblasti BOZP, opatření efektivní komunikace, prověření vedením. [14]

2.5 Politika BOZP

Při vzniku politiky BOZP musejí být dodrženy určité požadavky. Podle normy *OHSAS-Politika BOZP* musí vrcholové vedení stanovit a schválit politiku BOZP organizace. Dále musí vrcholové vedení zajistit, aby politika BOZP:

- a) odpovídala povaze a rozsahu rizik organizace v oblasti BOZP,
- b) obsahovala závazek k prevenci vzniku úrazů a poškození zdraví
- c) obsahovala závazek alespoň k naplnění aplikovatelných požadavků právních předpisů
- d) poskytovala rámec pro stanovování a přezkoumávání cílů BOZP,
- e) byla dokumentována, realizována a udržována,
- f) bylo o ní komunikováno se všemi osobami řízenými organizací,
- g) byla dostupná zainteresovaným stranám,
- h) byla pravidelně přezkoumávána. [14]

Politika BOZP nám doručuje interní a externí sdělení. V interním sdělení má sdělovat všem pracovníkům firmy důvody rozhodnutí vedení o věnování pozornosti bezpečnosti práce. Externí sdělení patří všem obchodním partnerům, dodavatelům, ale hlavně zákazníkům, které informuje o rozhodnutí top-managementu věnovat velkou pozornost bezpečnosti práce. [14]

Návrh, jak by měla Politika BOZP vypadat, sestavuje buď odpovědný manažer, externí poradce nebo se může vytvořit na poradě vedení. Musí být následně schválena vrcholovým managementem organizace a zveřejněna. [14]

Jakou bude mít Politika BOZP podobu záleží na dané organizaci, obvykle se ale jedná o jednostranný dokument, který je rozdělen do tří částí:

1. popis společnosti, důvody k zavedení systému managementu bezpečnosti,
2. definice účelů a zásad organizace,
3. závazky organizace. [14]

„Mezi typické zásady a závazky, které se uplatňují v obsahu politiky BOZP, lze uvést:

- *zavázat se k vytvoření, udržování a zlepšování funkčního systému řízení BOZP, umožňující kvalifikované vyhledávání, posuzování a minimalizování rizik na všech pracovištích,*
- *implementovat, integrovat a koordinovat problematiku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech stupních řízení a klást důraz na osobní odpovědnost jednotlivců v rámci organizace,*
- *při nákupu nových technologií a zařízení zvažovat jejich efektivnost v souladu s daným stupněm bezpečnosti, potřebným k zajištění prevence a snižování míry rizika,*
- *dodržování příslušné platné legislativy a jiných právních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,*
- *zvyšovat úroveň znalostí, vnímání rizik a odpovědnosti zaměstnanců za svou vlastní bezpečnost i za bezpečnost spolupracovníků formou školení, vzdělávání a informování o důležitých opatřeních z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci prostřednictvím firemních komunikačních kanálů,*
- *u dodavatelů a spolupracujících organizací prověřovat jejich přístup k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a k této skutečnosti přihlížet i při jejich výběru,*
- *pravidelně přezkoumávat a hodnotit výsledky plnění politiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, využívat výsledků k její aktualizaci a hledání možností dalšího zlepšování,*
- *předcházet vzniku mimořádných situací s možným ohrožením bezpečnosti zaměstnanců či zákazníků důslednou prevencí se zaměřením na znalosti a dovednosti, jejich zvládnání odpovědnými zaměstnanci společnosti,*
- *pro naplňování politiky bezpečnosti na jednotlivých pracovištích stanovovat konkrétní termínované cíle a programy s uvedením odpovědných osob,*

- *vhodným způsobem sdělovat znění politiky všem zaměstnancům firmy, obchodním partnerům a veřejnosti,*
- *oboustranně komunikovat a konzultovat se zaměstnanci, veřejností a dalšími zainteresovanými stranami zásadní otázky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, jejich názory a doporučení vnímat, vyhodnocovat a využívat.* “ [14, str. 23, 24]

2.6 Plánování

V normativním doporučení OHSAS 18 001 se do kategorie plánování zahrnují tři skupiny požadavků, mezi které patří identifikace nebezpečí, hodnocení a řízení rizik, která se týkají BOZP; prozkoumání právních a jiných požadavků, které se vztahují k BOZP a určování cílů a programů BOZP. [14]

2.6.1 Identifikace nebezpečí a analýza rizik BOZP

Podle normy OHSAS-Identifikace nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení musí organizace vytvořit, realizovat a udržovat postupy pro průběžnou identifikaci nebezpečí, posuzování rizika a určení způsobu řízení. Pro postupy pro identifikaci nebezpečí a posuzování rizika se musí brát v úvahu:

- a) běžné a mimořádné činnosti,
- b) činnosti všech osob, které mají přístup na pracoviště,
- c) lidské chování, způsobilosti a další lidské faktory,
- d) nebezpečí, která vznikají mimo pracoviště a mohou ovlivnit zdraví a bezpečnost osob řízených organizací na daném pracovišti,
- e) nebezpečí v okolí pracoviště, která jsou zapříčiněná činnostmi spojenými s aktivitami řízenými organizací,
- f) infrastrukturu, vybavení a materiály na pracovišti,
- g) změny v organizaci,
- h) úpravy systému managementu BOZP,
- i) požadavky právních předpisů, které souvisejí s posuzováním rizika a realizací řízení,

- j) návrh pracovišť, procesů, zařízení, strojů/vybavení, provozních postupů a organizace práce. [14]

Analýza rizik probíhá jako prevence, při které zjistíme všechna rizika, která by mohla ohrozit život pracovníků organizace. Díky této prevenci můžeme přijímat opatření, která vedou k předcházení rizikům, jejich odstranění nebo minimalizaci. Analýzu rizik provádí buď osoba, která je odborně znalá (pokud počet zaměstnanců ve firmě není vyšší než 25) nebo osoba odborně způsobilá v prevenci rizik (minimálně se středoškolským vzděláním, praxí v oboru v délce tří let a dokladem o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti) ve spolupráci s vedoucími pracovníky organizace. Existuje několik metod, jak lze analýzu aplikovat a každá z nich má své výhody a nevýhody. Takže záleží na organizaci, jakou metodu zvolí, která z nich bude pro něho nejvýhodnější. Ve výběru musí zohlednit své cíle, charakteristiku organizace a data, která jsou při hodnocení dostupná (např. údaje o poruchách zařízení, selhání lidského faktoru, společně s informacemi o následcích těchto událostí). Podle doporučení OHSAS 18 001 by analýza rizik měla probíhat v periodách, nejlépe v předem naplánovaných. [14]

2.6.2 Požadavky právních předpisů a jiné požadavky

Aby v organizaci mohlo dojít k zavedení systému bezpečnosti práce, je důležité dodržovat legislativní a jiné předpisy, které jsou rozhodné pro činnost organizace. Jedná se o nejen velké množství zákonů, ale i o nařízení vlády, vyhlášky či úřední dokumenty, které jsou vydávány různými orgány místní samosprávy (např. kolaudační rozhodnutí provozních objektů, územní rozhodnutí apod.). Mezi další požadavky můžou spadat i požadavky zákazníka, technické normy, požadavky obchodních či jiných sdružení, atd. [14]

Podle normativního doporučení OHSAS 18 001 musí organizace vypracovat samostatný dokument, který nese název „registr legislativy BOZP“ (viz Příloha A). Registr může obsahovat dvě části a to popisnou a tabulkovou. V popisné části se dozvíme o krocích identifikace a zajištění přístupů k legislativě BOZP a v tabulkové části nalezneme přehled zákonných a jiných požadavků, kterým firma podléhá. [14]

2.6.3 Cíle a programy bezpečnosti práce

Cíle a programy BOZP (viz Příloha B) jsou důležité díky jejich schopnosti přispívat ke zdokonalování v oblasti BOZP. Vždy musejí být cíle v souladu s politikou BOZP a musejí vést ke zlepšování bezpečnostního profilu firmy. Když firma stanovuje cíle, musí brát ohled na:

- požadavky právních a jiných předpisů,
- cíle, do kterých zahrnula zjištěná rizika BOZP,
- zvážení svých technologických, provozních a podnikatelských požadavků při sestrojování svých cílů. [14]

Podle normativního doporučení OHSAS 18 001 není počet cílů stanoven, ale je zde pojednáváno o cílech, což znamená, že minimálně musí mít firma cíle dva. Cíle je dobré postupně rozložit na nižší úrovně organizační struktury. Při rozložení jsou pak cíle mnohem konkrétnější a jsou více definována jednotlivá kritéria a indikátory. [14]

„Požadavek konkrétnosti směřuje k co nejpřesnějšímu určení cílů, k tomu by mělo sloužit:

- *určení kvantifikovaných (měřitelných) cílových hodnot, např. snížení počtu drobných pracovních úrazů, které si nevyžadají pracovní neschopnost, o 5 za celý rok oproti předchozímu roku,*
- *stanovení realizace věcných opatření, které se příznivě projeví v oblasti zvyšování bezpečnosti či hygieny práce, např. zavedení účinnějšího odsávání nežádoucích zplodin.“ [14, str. 43, 44]*

Způsobem k dosažení stanovených cílů mají být programy BOZP. Mělo by být spojení mezi jednotlivými cíli a na ně navazujícími programy. Organizace si sama může rozhodnout, jakým způsobem k programům přistoupí. Jedním způsobem může být vytvoření složky v elektronické nebo psané podobě. [14]

3 ANALÝZA RIZIK

3.1 Riziko a jeho aspekty

Riziko je spojeno s budoucí pravděpodobností nebo možností vzniku škody. Je to míra budoucího ohrožení, která je vyjádřena jako odhadovaná škoda v peněžních nebo jiných jednotkách. Riziko je vnímáno buď jako pravděpodobnost vzniku nebezpečné situace ohrožení nebo závažnost možného následku. [12]

Nebezpečí je významná, ale skrytá vlastnost nebo schopnost něčeho (materiálu, stroje, pracovní činnosti), která může být příčinnou vzniku škody. Vlivem nebezpečí nebo nebezpečných činností může dojít k poškození člověka nebo majetku. [12]

Zdrojem nebezpečí mohou být stroje, materiály, technologie a pracovní činnosti, které mohou způsobit negativní jev, úraz nebo škodu. Zdroj nebezpečí je schopen vyvolat nebezpečí v konkrétním prostoru a času. [12]

Riziko, nebezpečí a zdroj nebezpečí spolu úzce souvisejí, protože nebezpečí je zdrojem ohrožení a riziko je míra tohoto ohrožení. Proto pokud má být absolutní kontrola nad riziky, je důležité znát zdroje nebezpečí, charakter nebezpečí i pravděpodobné následky. Toho se docílí analýzou a hodnocením. [12]

3.2 Analýza rizik

Analýza rizik je základem pro zvládnání všech rizik ve společnosti, hlavně těch rizik, která ohrožují zdraví lidí a životní prostředí. Hodnocení rizik je důležité při prevenci nežádoucí události a při přípravě na její eliminaci, pokud by nežádoucí událost vznikla. Veškeré poznatky, které se dají získat o rizicích, se dále využívají při vytváření bezpečnostní politiky, upřednostnění činností, posuzování alternativ, alokaci zdrojů apod. Existuje mnoho způsobů a metod, kterými se mohou rizika hodnotit, proto je důležité vybrat si tu správnou. Každá metoda má své výhody a nevýhody. Při výběru je tedy důležité uvědomit si účel prováděného hodnocení, charakter dat, která jsou k dispozici a velikost finančních prostředků. Největší problémem při hodnocení rizik bývá nedostatek dat a informací. Není vhodné sledovat pouze rizika, která mají za následek smrtelný úraz, ale měly by se sledovat i méně závažné úrazy, skoro nehody, monitorovat koncentraci látek, apod. [12]

Analýza rizika se skládá z:

- identifikace nebezpečí,

- stanovení rizika, kvantifikace škody,
- rozhodnutí o přijatelnosti rizika. [12]

Základní kroky hodnocení rizik

- Kategorizace/klasifikace pracovních činností,
- Identifikace nebezpečí,
- Stanovení rizik,
- Rozhodnutí o přijatelnosti rizika,
- Příprava opatření ke snížení rizika. [12]

Když se posuzuje závažnost rizika, je potřeba ho zařadit do jedné z pěti kategorií:

- Bezvýznamné riziko,
- Akceptovatelné riziko,
- Nežádoucí riziko,
- Významné riziko,
- Nepřijatelné riziko. [12]

U bezvýznamného neboli zanedbatelného rizika není zapotřebí žádné zvláštní opatření. Stačí na existující riziko upozornit a vést výchovná opatření. [12]

Akceptovatelné riziko je méně významné riziko. Pokud se nepodaří provést technická bezpečnostní opatření ke snížení rizika, musí se zavést vhodná organizační opatření. Většinou je dostačující školení obsluhy, četný dozor. [12]

Nežádoucí riziko není tak závažné jako významné riziko. I tak je ale potřeba realizovat bezpečnostní opatření podle zpracovaného plánu, o kterém rozhodne vedení podniku. Opatření na snížení rizika musí být realizováno ve stanoveném časovém období. Pokud je toto riziko spojeno s velmi nebezpečnými následky, musí proběhnout další zhodnocení. [12]

Významné riziko si vyžaduje okamžité provedení bezpečnostních opatření, které sníží riziko na přijatelnou úroveň. [12]

Nepřijatelné riziko má katastrofické důsledky, musí se provést okamžité přerušování činnosti do doby, kdy se zrealizují veškerá opatření, a proběhne nové vyhodnocení rizik. Činnost nesmí být obnovena do té doby, doku se riziko nesníží. [12]

3.3 Vyhodnocení rizika

Pro hodnocení rizik existuje mnoho metod a způsobů. Při výběru záleží, jaké máme informace, jaký je účel posuzovaných rizik a jaký je druh ohrožení. Příkladem jedné z nich může být bodová metoda „PNH“. [2]

Pomocí metody „PNH“ se vyhodnocuje riziko s ohledem na [2]:

1. pravděpodobnost vzniku (P)
2. pravděpodobnost následků (N)
3. názor hodnotitelů (H)

Pravděpodobnost vzniku (P), se kterou může nebezpečí opravdu nastat, se stanovuje podle stupnice odhadu pravděpodobnosti vzestupně od 1 do 5, ve které je zahrnuta míra, úroveň a kritéria jednotlivých nebezpečí a ohrožení. [2]

Stejně tak je pro stanovení pravděpodobnosti následků (N) stanovena stupnice od 1 do 5. [2]

V poslední složce (H) se zohledňuje míra závažnosti ohrožení, počet ohrožených osob, čas působení ohrožení, stáří a technický stav technologických zařízení, objektů, úroveň údržby, kumulace rizik, dynamičnost rizika, možnost zajištění první pomoci, atd. [2]

Tabulka 1: P – pravděpodobnost vzniku a existence nebezpečí

Nahodilá	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Velmi pravděpodobná	4
Trvalá	5

Zdroj: [5]

Tabulka 2: N – možné následky ohrožení

Poranění bez pracovní neschopnosti	1
Absenční úraz (s pracovní neschopností)	2
Vážnější úraz vyžadující hospitalizaci	3
Těžký úraz a úraz s trvalými následky	4
Smrtelný úraz	5

*Zdroj: [5]***Tabulka 3:** H – názor hodnotitelů

Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení	2
Větší, nezanedbatelný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	3
Velký a významný vliv na míru ohrožení a nebezpečí	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí	5

Zdroj: [5]

Sloupce „P“, „N“, „H“ posuzují a vyhodnocují zdroje rizik. Výpočet pak celkového hodnocení rizika probíhá součinem všech sloupců, kde výsledkem je ukazatel míry rizika – R. [2]

$$R = P \times N \times H$$

Tabulka 4: Rizikový stupeň a míra rizika

Rizikový stupeň	R	Míra rizika
I.	101 - 125	Nepřijatelné riziko
II.	51 – 100	Nežádoucí riziko
III.	11 – 50	Mírné riziko
IV.	4 - 10	Akceptovatelné riziko
V.	0 - 3	Bezvýznamné riziko

Zdroj: [5]

Bodové rozpětí ukazuje, jaká je naléhavost úkolů přijetí opatření ke snížení rizika a priorita bezpečnostních opatření. Při stanovení závažnosti vyhodnocených rizik je možné rozdělení do pěti rizikových stupňů (I. až V.). [2]

4 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.

4.1 Charakteristika společnosti

Podnikatelskou činností společnosti TART, s. r. o. je výroba a dodávka obalových materiálů a balicích strojů, kterou vykonává v České republice a v zemích střední Evropy. Na českém trhu je předním výrobcem a dodavatelem. Vyčnívá z konkurence tím, že nabízí zboží také z oblasti termoreflexních stavebních fólií SUNFLEX® a antikorozičních materiálů Cortec. [9]

Po neustálém rozvíjení společnosti se firma dostala mezi vedoucí společnosti v oboru balicích strojů a obalových materiálů. Díky využití moderních technologických zařízení má dostačující zázemí pro efektivní výrobu obalů. V současné době má společnost přístup i k dalším progresivním technologiím v oboru balení a ochrany zboží. [9]

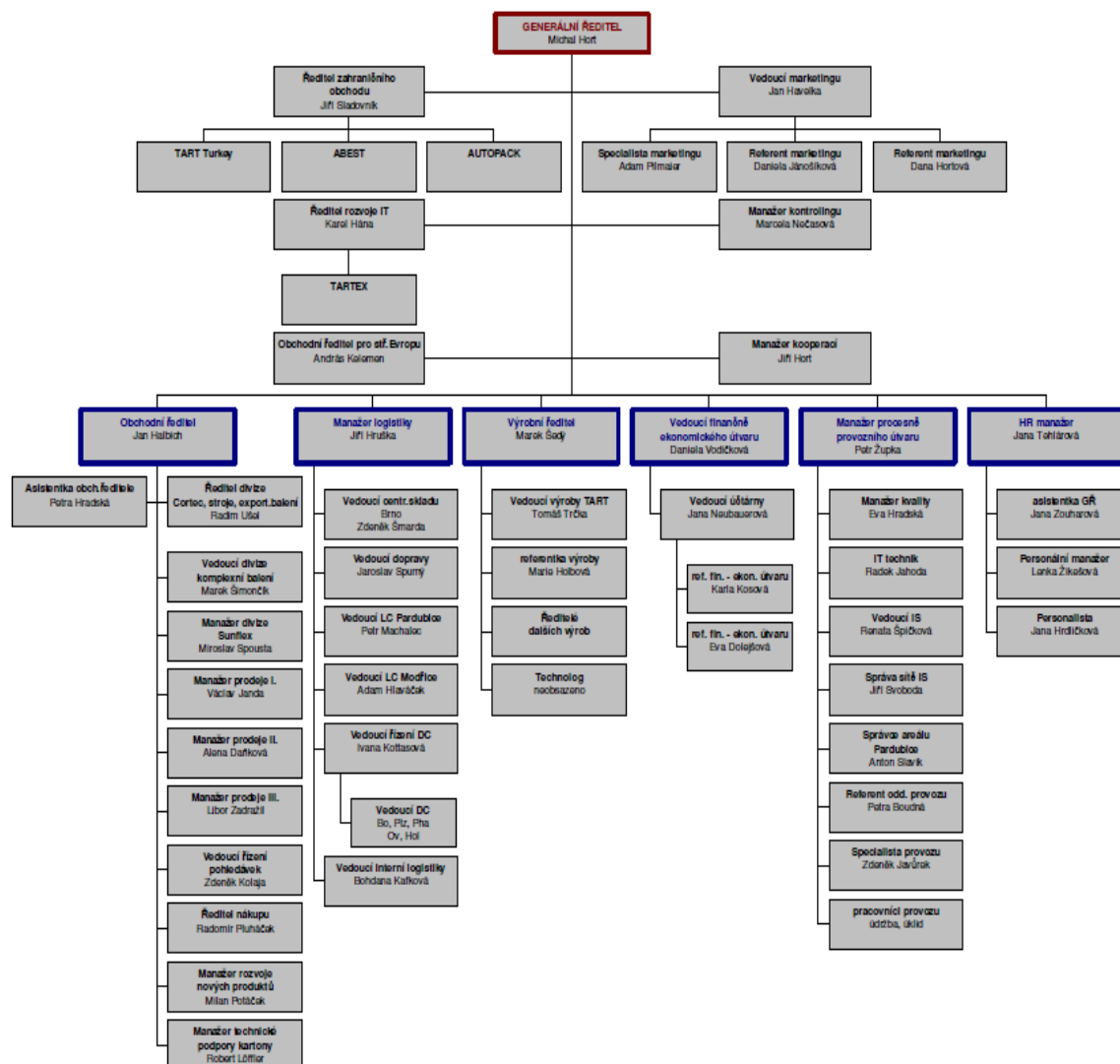
4.2 Cíle společnosti

Jako hlavní cíl si společnost TART, s. r. o. dává vycházet zákazníkům vstříc a vyhovět veškerým jejich požadavkům. Mezi to hlavně patří spolehlivost, kvalita dodávek a profesionální poradenský servis týkající se balicích strojů a obalových materiálů pro skupinová, přepravní a ochranná balení. [9]

Podle zadaných požadavků od zákazníků specialisté společnosti vypracují návrh na nejvhodnější způsob balení, dodávky obalových prostředků i komplexní balicí servis. [9]

4.3 Organizační struktura společnosti

Základní organizační schéma společnosti TART, s. r. o., verze 01/2015.

Obrázek 2: Organizační struktura společnosti Tart, s. r. o.

Zdroj: [5]

4.4 Vývoj společnosti

Vývoj společnosti TART, s. r. o. začal rokem 1991 a pokračoval stále až dodnes. Mezi nejdůležitější data patří:

„1991 - založení společnosti TART,

1993 - zahájení výroby balicích pásek s potiskem,

1997 - zahájení vlastní výroby polyetylenu,

1999 - spojení s americkou nadnárodní společností Sealed Air Corporation,

1999 - zahájení výroby bublinkové fólie,
2001 - založení dceřinné společnosti TARTEX na Slovensku,
2001 - export do Rakouska, Maďarska, Polska,
2003 - získání licence a vlastní výroba antikoročních materiálů Cortec,
2005 - akvizice společnosti ABEST v Polsku,
2006 - založení dceřinné společnosti AUTOPACK v Rumunsku,
2007 - roční obrát firmy překročil 1 miliardu Kč,
2008 - zahájena výroba kompostovatelné fólie ENVIRA,
2010 - založení dceřinné společnosti v Turecku,
2011 - do portfolia firmy začleněna výroba expandovaného polystyrenu,
2012 - do holdingu byl začleněn výrobce kartonáže společnost PIERO. “ [9]

4.5 Výroba

TART, s. r. o. je největším výrobcem obalů a obalových materiálů v oblasti střední Evropy. Majitelé společnosti mají za cíl neustále zvyšovat podíl vyráběných produktů v celkové nabídce. Do současné výroby patří:

- a) bublinkové fólie,
- b) PE fólie,
- c) polystyren,
- d) obaly pro komplexní balení,
- e) potištěné lepicí pásy,
- f) kartonáž,
- g) stretch folie. [9]

4.6 Umístění společnosti

Společnost Tart, s. r. o. vlastní výrobní závody nejen v ČR ale i v Polsku, na Slovensku a v Turecku. Centrála této firmy je v Brně, kde se provádí výroba bublin, dřevěných obalů, kompostovatelných sáčků, PU pěn a antikoročního balení. Logistické centrum se nachází v Pardubicích – Černá za Bory. [5]

Výrobní závody v ČR:

- Merylplast, Brno – výroba sáčků,
- Piero, Kroměříž – výroba kartonových obalů,
- Fill Pack, Lomnice nad Popelkou – výroba svařovaných tvarovek, lami bagů, šitých vložek, plastů,
- HITA Plast, Pardubice – výroba moldovaných tvarovek,
- INPA, Pardubice – výroba svařovaných tvarovek. [5]

Tart, s. r. o. má i několik poboček, které se nacházejí v: Plzni, Brně, Holicích, Ostravě a Praze. [5]

4.7 Logistické centrum Pardubice – Černá za Bory

V Pardubicích se nachází logistické centrum a dva výrobní závody. V oddělení logistiky se pracuje 24 hodin denně, 7 dní v týdnu a jako metodu pro řízení logistiky používají „Just In Time“. Je zde 26 zaměstnanců, z toho 5 z nich zastupují kancelářskou práci a zbytek jsou skladníci a řidiči. [5]

Ve výrobním závodě HITA Plast se provádí výroba moldovaných tvarovek a ochranných rohů. Zde je dohromady 24 zaměstnanců, z toho 4 zastupují kancelářskou práci a zbytek je obsluha lisu. Ve druhém závodě INPA se vyrábějí svařované tvarovky a zaměstnávají se tu pouze lidé se ZTP průkazem. V současné době jich společnost zaměstnává 10 a všichni pracují jako dělníci ve výrobě. [5]

5 ANALÝZA RIZIK VE SPOLEČNOSTI TART, S. R. O.

Při identifikaci firma vychází z principu, že pro dosažení dobré úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nestačí dodržovat bezpečnostní předpisy, ale je nutné posoudit, zda pracovní činnosti nejsou ohroženy bezpečnost a zdraví zaměstnanců nad rámec přijatelného rizika, reprezentovaného požadavky bezpečnostních předpisů. Je proto nutné, aby zaměstnavatel aktivně, podle specifických podmínek daného pracoviště, hledal a eliminoval to, co může způsobit možné ohrožení života a zdraví zaměstnanců. Jinými slovy, aby vyhledával rizika v celé jejich šíři, zjišťoval jejich příčiny a zdroje a přijímal opatření k jejich odstranění. [5]

Pro metodu posuzování rizik nejsou pevně stanovená pravidla. Nejčastěji se používá proces posuzování rizik, vycházející z ČSN EN 1050:1998 Bezpečnost strojních zařízení – Zásady pro stanovení rizikovosti. Každý zaměstnavatel si však může zvolit vlastní postup a posloupnost svých kroků tak, aby odhalil možná rizika vyplývající z provozu strojů, technických zařízení, dopravních prostředků, přístrojů a náradí, případně z používaných látek a vlivů působících v pracovním prostředí. Nalezená rizika by pak měl odstranit nebo dostatečně omezit technickými prostředky nebo opatřeními v organizaci práce. Tam, kde toho není možno uvedenými prostředky dosáhnout, je nutné poskytovat zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky. [5]

Posuzování rizik staví BOZP do nové pozice. Dosud bylo klasickou úlohou dbát na to, zda zaměstnavatelé dodržují ustanovení právních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. [5]

Dnes se vyžaduje aktivní, analytický přístup. Spočívá v posouzení, zda zaměstnavatel zodpovědně prověřil to, co může zvýšit úroveň rizika nad přijatelnou mez, jinými slovy zda rizika správně vyhodnotil, přijal odpovídající opatření a zda poskytl zaměstnancům o těchto rizicích a opatřeních k jejich eliminaci přiměřené informace. [5]

Posuzování rizik vyžaduje nový přístup, představující nové požadavky na schopnosti, znalosti, dovednosti, invenci a zkušenosti. [5]

Je třeba mít na zřeteli, že posuzování rizik není proces jednoúčelový, a že je rozdílný přístup v posuzování rizik pro účely:

- konstrukce a výroby strojů a výrobků,
- vývoje, výroby a distribuci nových látek,

- navrhování nových technologií a pracovních postupů, projektování nových děl,
- posouzení, zda provozem strojů, technických zařízení, dopravních prostředků, přístrojů a náradí, případně používanými látkami a vlivy působícími v prostoru pracovní činnosti, případně samotnou pracovní činností není ohrožena bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců. [5]

5.1 Rizika identifikovaná ve společnosti TART, s. r. o.

Identifikovaná rizika se týkají:

- administrativy (kancelářské práce, kancelářská technika, zobrazovací jednotky),
- elektrických zařízení,
- řízení a údržby motorových vozidel,
- úklidu budov,
- tlakových nádob,
- servisu, dílen,
- manipulace s materiálem,
- manipulačních zdvižných vozíků,
- provozních budov,
- kotelen, plynových zařízení. [5]

5.2 Hodnocení rizik ve společnosti TART, s. r. o.

5.2.1 Administrativa – kancelářské práce, kancelářská technika, zobrazovací jednotky

Identifikace nebezpečí

1. Naražení na ostré hrany rohu nábytku, stolu, skříně, zásuvky a na zařízení v kancelářských a skladovacích místnostech.
2. Pád kancelářského zařízení po ztrátě jeho stability.
3. Zranění ruky, prstů, propíchnutí, pořezání při práci s kancelářskými pomůckami (sešívačkou, nožem).
4. Pád předmětů a věcí na nohu pracovníka.

5. Opaření vodou, horkými nápoji.
6. Nesprávná obsluha a neodborná oprava technik (elektrospotřebičů, skartovacích strojů): úraz elektrickým proudem, mechanické poranění, nevhodná ergonomie pracoviště (nedostatek prostoru na pracovním místě, nevhodná výška pracovního stolu, malá pracovní plocha, nevhodné pracovní sedadlo, malý volný prostor pro nohy – bolesti páteře, hlavy, pohybového aparátu), rozložení vedení a kabelů v prostoru pohybu zaměstnanců (el. přípojky, přídavná zařízení, atd.) – zvýšené nebezpečí úrazu, nepořádek na pracovišti.
7. Zraková zátěž: sledování kritického detailu na obrazovce, nevhodné osvětlení a umístění obrazovky – okenní otvory proti obrazovce nebo za obrazovkou, oslnění – nevhodným umístěním umělého osvětlení, nemožnost regulace denního světla (žaluzie, závěsy); reflexy na obrazovce (kontrast, osvětlení, nevhodný software).
8. Jednostranné zatížení při obsluze klávesnice a myši (syndrom karpálního tunelu).
9. Možnost vzniku obtíží pohybového aparátu – nevhodné uspořádání pracovního místa – nedodržení minimálních rozměrů pracovního místa, nevhodné umístění obrazovky – neustálé otáčení hlavy (bolesti krční páteře a hlavy).

Bezpečnostní opatření

1. Správné rozmístění kancelářského nábytku a zařízení (min. průchody 550 až 600 mm), udržování pořádku, důsledné zavírání dvířek skříní, zasouvání zásuvek stolů a skříněk.
2. Správné stabilní postavení vyšších skříní a kancelářského nábytku, nesedat na okraje stolů a židlí, nevystupovat na židle, zejména na pojízdné s kolečky.
3. Správné zacházení s kancelářskými pomůckami, při sešívání tiskopisů nevsunovat prsty do čelistí sešíváčky.
4. Udržování pořádku na stolech a ve skříních, rovnoměrné ukládání předmětů do skříní a regálů, nepřetěžování polic, regálů.
5. Opatrnost při vylévání horké vody z varných konvic, zabránit přelití nádob horkými tekutinami a nápoji.
6. Seznámení s návody, bezpečnostními pokyny.

7. Preventivní lékařské prohlídky, stanovení režimu práce a odpočinku, pro odpočinek zraku se periodicky dívejte mimo monitor, zaměřujte zrak na vzdálený bod, důležité je i mrkání – pomáhá chránit a promazávat oči.
8. Použití (gelové) podložky pod zápěstí.
9. Stanovení režimu práce a odpočinku.

Tabulka 5: Vyhodnocení závažnosti rizika; administrativa

Pořadové číslo identifikovaného nebezpečí	P	N	H	R	Rizikový stupeň	Míra rizika
1.	1	3	2	6	IV.	akceptovatelné
2.	3	2	2	12	III.	mírné
3.	2	2	2	8	IV.	akceptovatelné
4.	2	3	2	12	III.	mírné
5.	2	3	2	12	III.	mírné
6.	2	3	2	12	III.	mírné
7.	2	2	2	8	IV.	akceptovatelné
8.	2	3	2	12	III.	mírné
9.	2	2	2	8	IV.	akceptovatelné

Zdroj: vlastní zpracování podle [5]

5.2.2 Elektrická zařízení

Identifikace nebezpečí

1. Úrazy následkem zasažení pracovníků el. proudem při běžné činnosti, zpravidla dotyk na nekryté, či jinak nezajištěné živé části el. zařízení např. při obsluze a činnostech na el. zařízeních pracovníky seznámenými a poučenými, úlek při průchodu el. proudu tělem postiženého, následně pád z výšky apod.
2. Dotyk osob z živými částmi tj. přímý dotyk s částmi, které jsou pod napětím nebo s částmi, které se staly živými následkem špatných podmínek, zvláště jako: výsledek poruchy izolace (nepřímý dotyk), nedokonalá ochrana před úrazem el. proudem neživých částí; neodpovídající stupeň ochrany před dotykem (nahodilým, neúmyslným, svévolným) vyplývající z příslušných předpisů; vadné

funkce e. výstroje (výzbroje), chybějící jištění el. výstroje (výzbroje) např. částí el. zařízení, pracovních strojů apod.; při nechráněných živých částech např. v otevřeném rozvaděči, poškozené části el. instalace, demontované kryty apod.; přístupné živé části el. zařízení v důsledku mechanického poškození např. rozvaděče apod.

3. Dotyk cizích vodivých předmětů (hadic, potrubí, kovových konstrukcí) s el. vodiči při manipulaci, při vztyčování a přemísťování tyčových předmětů (lešení), jednoduchých žebříků, výsuvných žebříků v blízkosti venkovního el. vedení.
4. Nahodilý dotyk s živými nebo neživými částmi elektrických zařízení.

Bezpečnostní opatření

1. Vyloučení činností, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti el. zařízení, dostal do styku s živými částmi pod napětím; zabránění neodborných zásahů do el. instalace; udržování prozatímních el. zařízení v bezpečném stavu – výchozí revize, pravidelné revize (viz ČSN 33 1500), pravidelný odborný dohled pověřeným elektrikářem (prohlídky a odstraňování závad); nepřibližovat se k el. zařízení, dodržovat zákaz resp. Dodržovat podmínky pro práci v blízkosti e. vedení a zařízení; vypínání el. zařízení na staveništi po ukončení pracovní doby (požární nebezpečí) a dodržování provozních podmínek nepřetržitě provozovaným topidlům a zdrojům el. vytápění.
2. Dodržování zákazu odstraňovat zábrany a kryty, otvírat přístupy k el. částem, vyřazovat z funkce ochranné prvky zakrytí, uzavření, respektovat bezpečnostní sdělení; vyloučení činností, při nichž by se pracovník, vykonávající práce v blízkosti el. zařízení, dostal do styku s živými částmi pod napětím; odborné připojování a opravy přívodních a prodlužovacích šňůr a kabelů s ochranným vodičem (vždy provádí elektrikář, § 6 vyhlášky č. 50/1978 Sb. tj. pracovník znalý s vyšší kvalifikací); spoje odlehčovat od tahu, prodlužovací šňůry připojovat s ochranným vodičem, ochranný vodič musí být delší, aby při vytržení byl přerušen jako poslední; zabránění neodborných zásahů do el. instalace; udržování prozatímních el. zařízení v bezpečném stavu – výchozí revize, pravidelné revize (viz ČSN 33 1500); dodržování zákazu omotávání el. kabelů kolem kovových konstrukcí, objektů zábradlí, lešení apod. na pracovištích; šetrné zacházení s el. přívody pracovníky při manipulaci s el. zařízeními, vypínání, zapínání do zásuvek apod., šetrné zacházení s kabely a přívodními šňůrami; před přemístěním

spotřebiče připojeného pohyblivým přívodem spotřebič bezpečně odpojit vytažením vidlice ze zásuvky (neplatí pro spotřebiče, které jsou k tomu účelu zvlášť konstruovány a uzpůsobeny); vyhnout se používání prodlužovacích přívodů; přesvědčit se před použitím el. přístroje nebo el. zařízení o jeho řádném stavu (řádná kontrola).

3. Nepřibližovat se k el. zařízení, vyřazovat z funkce ochranu polohou, dodržovat zákaz resp. dodržovat podmínky pro práce v blízkosti el. vedení a zařízení; dodržovat zákazy činností v ochranných pásmech venkovního el. vedení.
4. Vyloučení činností, při nichž by se pracovník vykonávající práce v blízkosti el. zařízení dostal do styku s živými částmi pod napětím; provedení opatření pro ochranu před úrazem el. proudem neživých částí (při kontaktu pracovníků s neživými částmi na nichž je v případě poruchy napětí (napětí na vodivé kostře stroje nebo nářadí); udržování prozatímních el. zařízení v bezpečném stavu – výchozí revize, pravidelné revize; přesvědčit se před použitím el. přístroje nebo el. zařízení o jeho řádném stavu.

Tabulka 6: Vyhodnocení závažnosti rizika; elektrická zařízení

Pořadové číslo identifikovaného nebezpečí	P	N	H	R	Rizikový stupeň	Míra rizika
1.	2	1	2	4	IV.	akceptovatelné
2.	2	1	2	4	IV.	akceptovatelné
3.	2	1	2	4	IV.	akceptovatelné
4.	2	1	2	4	IV.	akceptovatelné

Zdroj: vlastní zpracování podle [5]

5.2.3 Servis, dílna

Identifikace nebezpečí

1. Pád pracovníka z výšky.
2. Píchnutí a pořezání o ostrou hranu odřezku plechu na podlaze apod.; pořezání nebo popálení rukou při výměně obrobků a nástrojů.

3. Pád žebříku i s pracovníkem po ztrátě stability žebříku při použití žebříku pro práci; nestabilita žebříku daná nevýhodným poměrem šířky základy žebříku k výšce postavení pracovníka na žebříku a vysokému umístění těžiště.
4. Převrácení žebříku jinou osobou; najetí na žebřík projíždějícím vozidlem apod.
5. Rozjetí postranic a pád dvojitého žebříku.
6. Najetí, přejetí, přiražení a sražení osoby na komunikaci vozidlem; ohrožení osob při couvání a otáčení (zachycení, sražení, najetí, přejetí, přiražení osoby vozidlem nebo přitlačení osoby vozidlem k části stavby či jiné pevné konstrukci).
7. Zachycení osoby odmrštěným předmětem a drobnou částicí, kamenem, pohybem pracovního zařízení.
8. Různá zranění a úrazy a věcné škody vznikající na provozovaných vozidlech.
9. Kontakt, srážka vozidla s osobou, s jiným vozidlem nebo pevnou překážkou – dopravní nehody: srážka vozidel (čelní, z boku, zezadu), náraz vozidla na překážku, převrácení vozidla, sjetí vozidla mimo vozovku.
10. Selhání dopravního prostředku.
11. Pád náradí ze zvýšených pracovišť, podlah, stolů, naražení, zhmožděnin, tržné a bodné rány.
12. Pořezání ruky, prstů při vrtání kovů.

Bezpečnostní opatření

1. Řádné výstupy ke zvýšeným místům práce a pohybu (schody, žebříky, stupadla, madla atd.); zábradlí na volných okrajích plošin, lávek, zvýšených obslužných stanovišť apod. (s výškovým rozdílem nad 0,5 m).
2. Udržování pořádku; materiál a výrobky ukládat přehledně, zajišťovat jejich stabilitu; používání OOPP k ochraně rukou.
3. Žebříky používat jen pro krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití jednoduchého náradí; udržovat žebříky v řádném technickém stavu; nepoužívat poškozené, tyto z pracovišť odstranit; nepracovat na žebříku nad sebou a nevystupovat a nesestupovat po žebříku ve více osob; nebezpečně a nadměrně se nevyklánět (tj. nevychylovat těžiště těla) mimo osu žebříku; nevynášet a nesnášet břemena hmotnosti nad 20 kg; nepracovat na jednoduchém žebříku ve vzdálenosti chodidel blíže než 0,8 m od jeho konce a na dvojitém žebříku blíže než 0,5 m od

jeho konce (u kovových žebříků nevystupovat a nestoupat na horní odkládací plošinku); nevystupovat na žebřík s poškozenou a nevhodnou a znečištěnou obuví, s dlouhými tkaničkami apod.; nepracovat na žebříku příliš blízko horního konce žebříku, kdy dochází ke snížení stability žebříku; k zajištění stability žebřík zabezpečovat proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení a rozevření (stabilitu žebříků z lehkých slitin zajišťovat spodními prvky rozšiřujícími základnu žebříku, např. použitím spodních postranních opěr); žebřík opírat o bezpečné a stabilní opěrné body (konstrukce, plochy); zajištění dostatečně dlouhého žebříku tak, aby žebřík používaný pro výstup přesahoval výstupní úroveň (přesah mohou nahradit pevná madla, části konstrukce, za kterou se lze spolehlivě uchopit); při práci na žebříku, kdy je pracovník chodidly ve větší výšce než 5 m, používat osobní zajištění proti pádu; před každým použitím žebříku provádět vizuální prohlídky žebříku (provádí pracovník užívající žebřík); pravidelné prohlídky, nepřetěžování žebříku, řádné skladování dřevěných žebříků; dodržování pokynů výrobce, vyznačených symbolů a jejich udržování v čitelném stavu.

4. Zajištění prostoru kolem paty žebříku; při použití žebříku v blízkosti veřejných komunikací, žebřík opatřit bezpečnostním značením (červenobílou barvou, terčíky apod.)
5. Opatření dvojitých žebříků zajišťovacími řetízky, táhly apod. proti rozevření; dále platí opatření uvedená pro všechny druhy přenosných žebříků.
6. Pohyb pracovníků jen na té straně stroje, na kterou řidič vozidla vidí; dodržování dostatečných rozestupů mezi více stroji a mechanismy tak, aby se vzájemně neohrožovaly; stanovení signalizace a vzájemných dorozumívacích znamení; dodržování zákazu pohybu a prodlévání pracovníků v jízdní dráze couvajících vozidla – mezi strojem a couvajícím vozidlem; seznámit řidiče vozidel i pracovníky, kteří mohou navádět řidiče s kódy zvukových signálů, signály rukou a hlasovými signály dle Přílohy k nařízení vlády č. 11/2002 Sb.
7. Před započítím čištění příkopu, seřezávání krajnic prohlédnout terén a odstranit překážky jako např. kameny, dráty, větve apod. (překážky, které nelze odstranit např. pařezy, viditelně označit); dodržování zákazu zdržování se v nebezpečném prostoru strojů a zařízení – zametače, seřezávače krajnic, čističe příkopu.
8. Seznámení řidiče s interními předpisy pro vnitrozávodní dopravu (jsou-li zpracovány) a s návodem k obsluze vozidla; dodržovat pravidla silničního provozu;

respektovat příslušné dopravní značení (jednosměrný provoz, přednost v jízdě, max. rychlost apod.); obeznámit se s méně obvyklými rozměry at' vozidla nákladu, či dopravních cest.

9. Oprávnění pro řízení vozidla (řidičský průkaz přísl. skupiny), školení řidičů dle zvláštních předpisů; na vnitřních (vnitrozávodních) komunikacích a nádvoří dodržovat zásadu pravosměrného pohybu vozidel; dodržovat pravidla silničního provozu (zákon č. 361/2000 Sb., ve znění zákona č. 60/2001 Sb.); respektovat dopravní značení (jednosměrný provoz, přednost v jízdě, max. rychlost apod.) a pokyny oprávněných osob k řízení silničního provozu; k jízdě nepoužívat vozidlo s prasklým nebo poškozeným čelním sklem (§ 22/3a vyhlášky č. 301/2001 Sb.); dodržovat zákaz umísťovat v zorném poli řidiče upomínkové, okrasné a jiné předměty, které omezují výhled všemi směry; v prostoru řidiče neukládat předměty, které by mohly ohrozit nebo snížit ovladatelnost řidiče (§ 13/8 vyhlášky č. 213/1991 Sb.); zajišťování opakovacích školení řidičů u příslušné autoškoly; dodržování pravidel silničního provozu, bezpečnostních přestávek, pozornost, přiměřená rychlost atd.; provést u řidiče, před přidělení vozidla a před jeho převedením na jiný druh a typovou řadu vozidel, seznámení s návodem výrobce pro jeho obsluhu a přesvědčit se o jeho schopnostech s ohledem na jeho pracovní zařazení; zajištění odstaveného vozidla proti nežádoucímu ujetí vozidla; nezdržovat se za couvajícím vozidlem a v dráze couvání, rozhlédnout se před vstupem do komunikace (povinnost všech osob).
10. K jízdě užít jen vozidlo v odpovídajícím technickém stavu, zejména se to týká brzdového systému, osvětlení, vůle řízení, pneumatik; v případě zjištění závady během jízdy, tuto závadu odstranit; není-li to možné učinit, pokračovat v jízdě přiměřenou rychlostí jen do nejbližšího místa, kde je možno závadu odstranit a přitom učinit taková opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích a nedošlo k poškození pozemních komunikací a životního prostředí v STK a ve stanicích měření emisí, včetně odstranění zjištěných závad.
11. Neukládání nářadí do blízkosti volných okrajů podlah, zvýšených pracovišť, konstrukcí apod.; zajišťování nářadí proti pádu používání poutek, brašen apod. při práci ve výšce.
12. Třísky odstraňovat štětcem nebo háčkem.

Tabulka 7: Vyhodnocení závažnosti rizika; servis, dílna

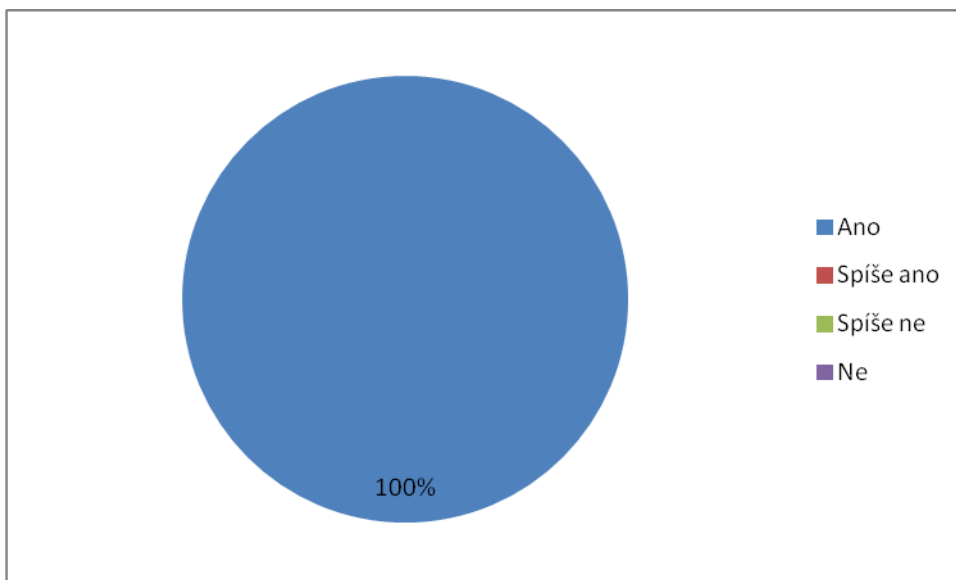
Pořadové číslo identifikovaného nebezpečí	P	N	H	R	Rizikový stupeň	Míra rizika
1.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
2.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
3.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
4.	3	4	2	24	III.	mírné
5.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
6.	1	4	3	12	III.	mírné
7.	3	2	2	12	III.	mírné
8.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
9.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
10.	1	4	2	8	IV.	akceptovatelné
11.	2	4	3	24	III.	mírné
12.	2	3	2	12	III.	mírné

Zdroj: vlastní zpracování podle [5]

5.3 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v logistickém centru v Pardubicích – Černá za Bory. Celkem se mého dotazníku zúčastnilo 10 respondentů, kteří pracují ve společnosti Tart, s. r. o. jako skladník/řidič. Zde je vyhodnocení mých dotazníkových otázek:

1. Byli jste obeznámeni s normami BOZP?

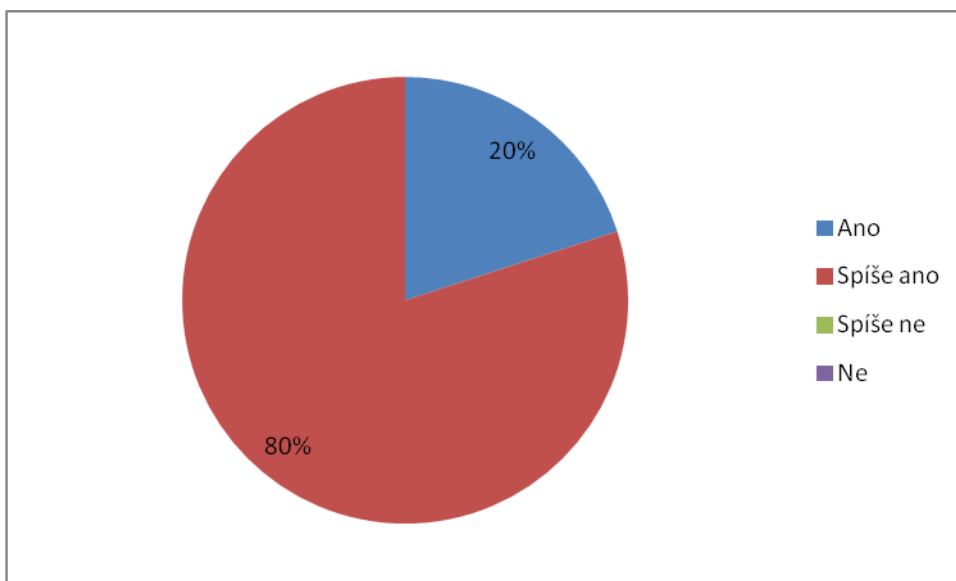

Obrázek 3: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Byli jste obeznámeni s normami BOZP?

Zdroj: vlastní zpracování

V první otázce se všichni respondenti shodli. Zjistila jsem, že co se týká teoretické znalosti BOZP, tak byli všichni zaměstnanci seznámeni se vším, ale v praxi není vše dodržováno, jak se dozvíme v dalších otázkách.

2. Byli jste seznámeni s veškerými riziky spojenými s Vaší pracovní pozicí?

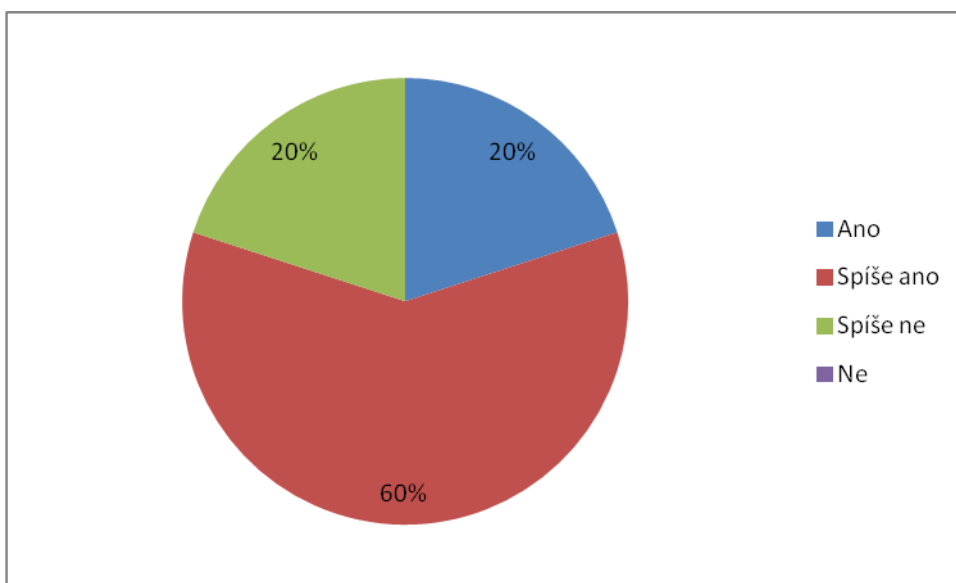

Obrázek 4: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Byli jste seznámeni s veškerými riziky spojenými s Vaší pracovní pozicí?

Zdroj: vlastní zpracování

U této otázky převažují odpovědi spíše ano, z čehož vyplívá, že ne všichni zaměstnanci si jsou jisti, zda znají veškerá rizika, která jsou spojena s jejich prací. Pouze dva z deseti odpověděli ano.

3. Znáte všechna opatření pro minimalizaci nebo eliminaci rizik, která jsou spojena s vaší pracovní pozicí?

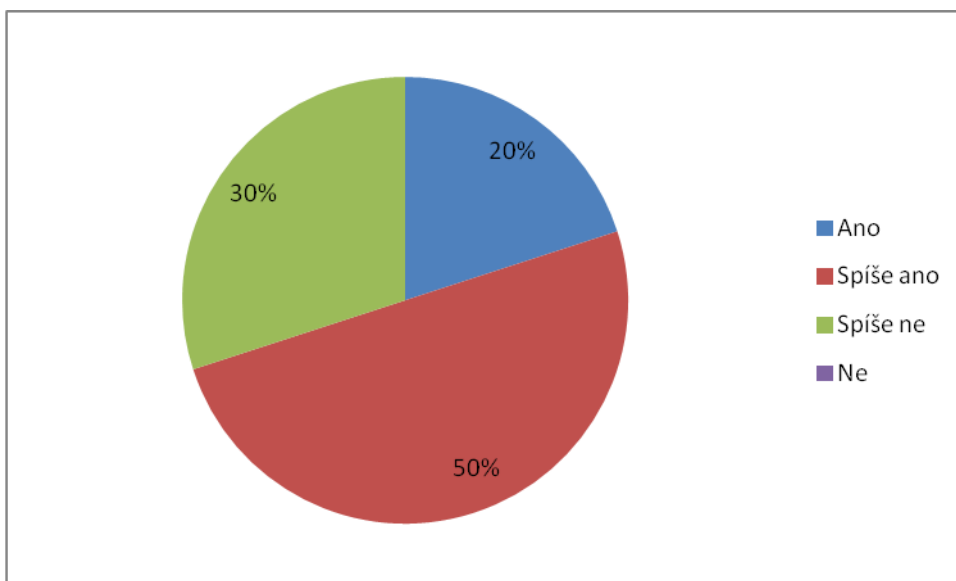

Obrázek 5: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Znáte všechna opatření pro minimalizaci nebo eliminaci rizik, která jsou spojena s vaší pracovní pozicí?

Zdroj: vlastní zpracování

U této odpovědi jsem se dočkala jednoznačně kladné odpovědi pouze od dvou respondentů. Je vidno, že většina dotazovaných si opět není stoprocentně jistá, jestli veškerá opatření znají.

4. Pokud ano, řídíte se jimi?

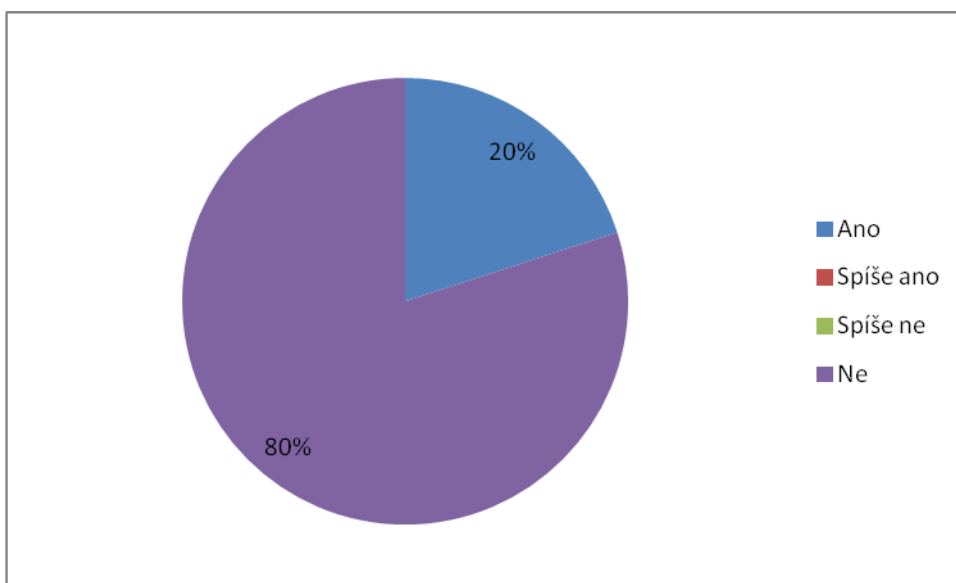

Obrázek 6: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Pokud ano, řídíte se jimi?

Zdroj: vlastní zpracování

Tato otázka navazuje na předchozí. Kdo odpověděl v předešlé otázce spíše ne, stejná odpověď mi byla zodpovězena i u této otázky. Pouze dva respondenti, kteří odpověděli v předešlé otázce ano, stejně tak odpověděli i v této. Zbytek se držel opět odpovědi spíše ano a dokonce jeden z nich odpověděl spíše ne, i když v předešlé odpovědi o sobě prozradil, že nějaká opatření zná.

5. Došlo u Vás k fyzickému zranění v důsledku nedodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?

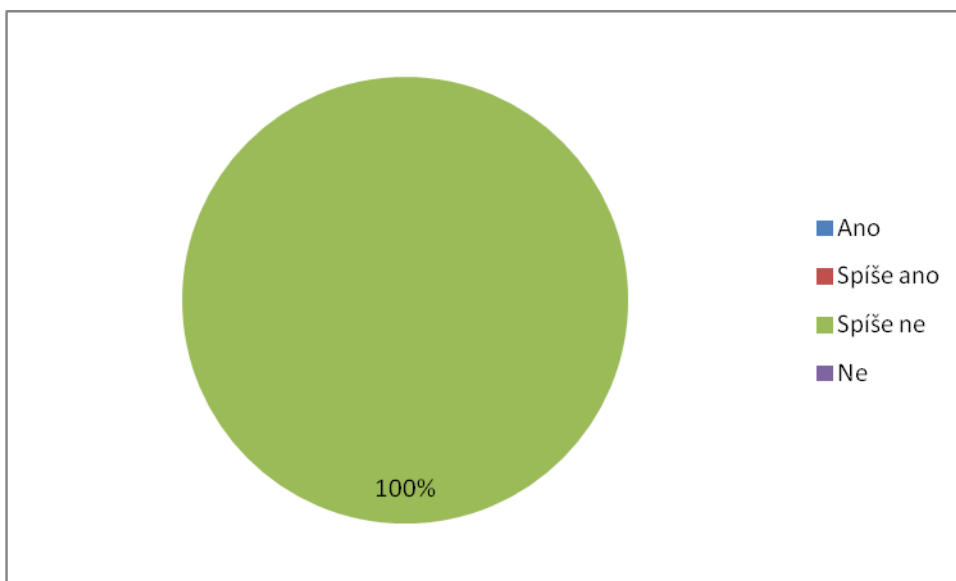

Obrázek 7: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Došlo u Vás k fyzickému zranění v důsledku nedodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?

Zdroj: vlastní zpracování

Jak se dalo očekávat, pokud není stoprocentně dodržováno zásad BOZP a pokud dokonce dojde u zaměstnanců k nevědomosti určitých zásad a opatření, dochází bohužel k fyzickým úrazům. Z deseti dotazovaných u dvou došlo k fyzickému zranění v důsledku nedodržení zásad BOZP

6. Dochází na vašem pracovišti k pravidelnému školení o BOZP?

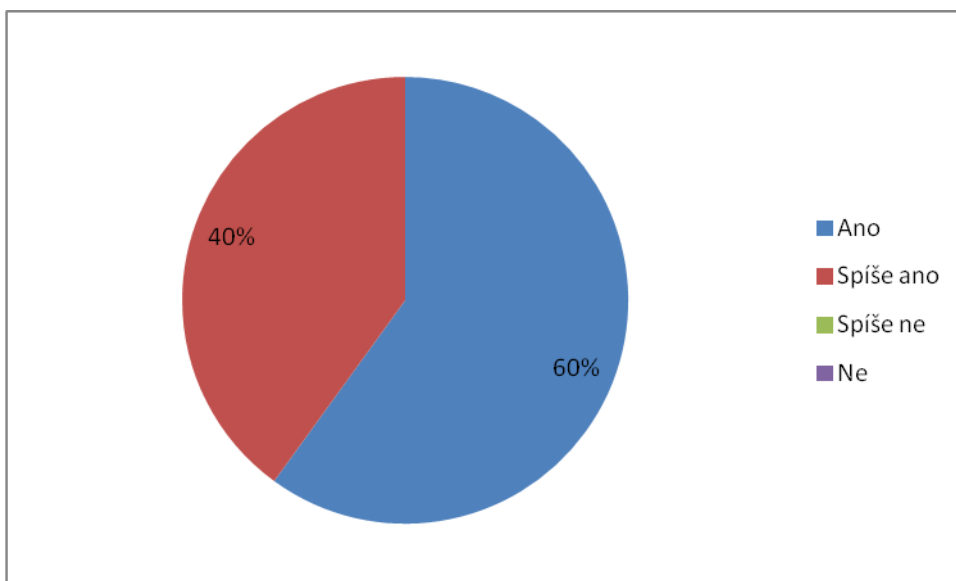

Obrázek 8: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Dochází na vašem pracovišti k pravidelnému školení o BOZP?

Zdroj: vlastní zpracování

Těmito odpověďmi mi bylo jasné, proč jsem se v předešlých otázkách dočkala takovýchto odpovědí. Jednoznačně se všichni respondenti shodli na tom, že u nich spíše neprobíhá, nežli probíhá pravidelné školení o BOZP.

7. Používáte při výkonu své práce OOPP?

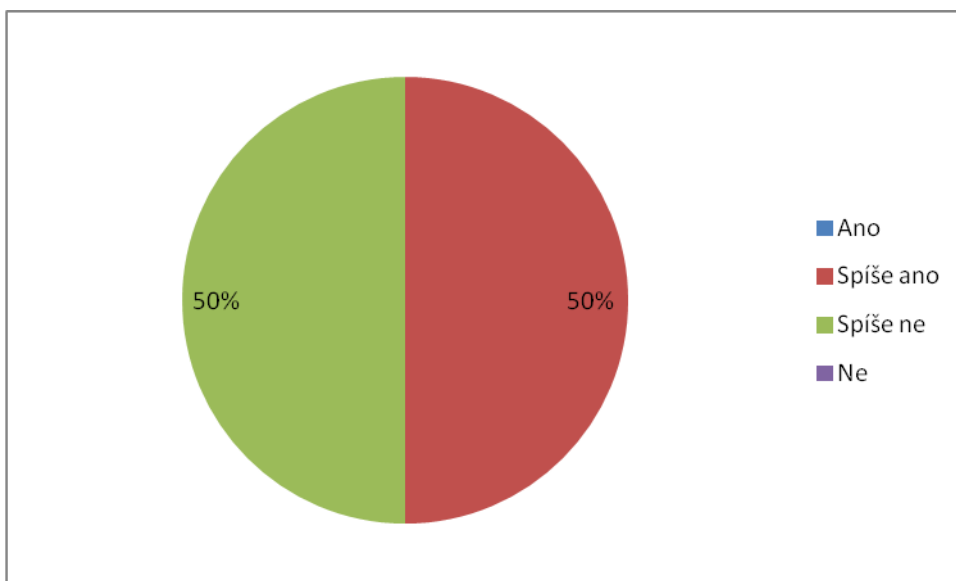

Obrázek 9: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Používáte při výkonu své práce OOPP?

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi OOPP, pracovní pozice skladník/řidič, patří: pracovní obuv letní, pracovní obuv zimní, fleecová mikina, bavlněné tričko, pracovní kalhoty letní, pracovní bunda letní, pracovní kalhoty zimní, pracovní bunda zimní, pracovní kabát nebo vesta zimní, pokrývka hlavy zateplená, pracovní rukavice polokožené, rukavice polokožené zimní, ochranná přilba. Při vyplňování této otázky, jsem zjistila, že OOPP, které mají předejít chladu a znečištění, používají všichni, pak jsou ale OOPP, které mají předejít úrazům, jako například ochranná přilba, a používání těchto OOPP už tak samozřejmé není. Proto některé odpovědi byly spíše ano.

8. Hodnotíte vaše pracovní prostředí jako odpovídající normám BOZP?

Obrázek 10: Graf vyhodnocující odpověď na otázku: Hodnotíte vaše pracovní prostředí jako odpovídající normám BOZP?

Zdroj: vlastní zpracování

U poslední otázky jsem se dočkala odpovědi u poloviny zaměstnanců spíše ano a u druhé zase spíše ne. Jejich odpovědi nebyly jednoznačné, takže si nejsou úplně jistí, jestli jejich pracovní prostředí absolutně odpovídají normám BOZP či nikoliv.

5.4 Vyhodnocení dotazníku a doporučení do budoucna

Během mého dotazníkového průzkumu jsem přišla na některé nedostatky, které by měla firma napravit. Prvním nedostatkem je neúplná znalost zaměstnanců veškerých rizik a opatření, která jsou spojená s jejich pracovní pozicí. Dalším problémem je nepravidelné školení zaměstnanců a jejich nedbalost s používáním OOPP. To má samozřejmě své následky a poté dochází k fyzickým úrazům.

Dva z dotazovaných zaměstnanců mi odpověděli, že utrpěli fyzické zranění při plnění pracovních činností. Jeden z nich prodělal tržnou ránu na hlavě o paletu, při expedici zboží a druhý pohmoždění nohy při pádu ze žebříku. V prvním případě, jde o nedbalost zaměstnance, který měl při své práci použít OOPP – ochranou přilbu. Ve druhém případě jde o nedodržení opatření a to tím, že na žebřík vylezli dva zaměstnanci a jeden z nich ze žebříku spadl. V seznamu opatření proti rizikám je jasně napsáno, že žebřík musí být používán pouze jednou osobou.

Doporučila bych této firmě více se zaměřit na pravidelné školení svých zaměstnanců. Měli by být pravidelně informováni o rizicích, která jim hrozí při výkonu práce, popřípadě o nových rizicích, která se mohou v průběhu změn firmy objevit a seznámit je s veškerými opatřeními, která s těmito riziky souvisí a jak se chovat, aby eliminovali tyto rizika. V neposlední řadě bych kladla větší důraz na OOPP a při nedodržování jejich používání bych doporučila nastavit sankce. Zdraví zaměstnanců, by mělo být pro firmu stěžejní, a pokud bude vše dodržováno, věřím, že to povede ke snížení pracovních úrazů.

ZÁVĚR

Z hlediska BOZP je pro firmu jedna z nejdůležitějších věcí prevence rizik, která zahrnuje identifikaci, analýzu a vyhodnocení. Jakmile firma identifikuje daná rizika ve své společnosti, vypracuje tzv. list rizik a seřadí si rizika od nejzávažnějšího po ty méně závažné. Poté se začne zabývat těmi nejzávažnějšími riziky a vytvoří proti nim opatření, která mají za cíl buď riziko úplně odstranit anebo ho alespoň eliminovat.

Společnost Tart, s. r. o. v oblasti BOZP využívá služeb externí firmy, která používá při analýze rizika bodovou metodu „PNH“, díky které se riziko vyhodnocuje z hlediska pravděpodobnosti vzniku (P), pravděpodobnosti následků (N) a názoru hodnotitelů (H). Bodová stupnice je od 1 do 5 s tím, že čím vyšší číslo, tím je riziko pravděpodobnější a závažnější. Nakonec se provede výpočet celkového hodnocení rizika, které proběhne součinem všech hledisek a výsledkem je ukazatel míry rizika (R). Podle výsledku míry rizika se riziko zařadí do rizikového stupně a těmi jsou: nepřijatelné riziko, nežádoucí riziko, mírné riziko, akceptovatelné riziko, bezvýznamné riziko. Z bakalářské práce vyplynulo, že v této společnosti nejsou žádná rizika, která by byla nežádoucí a nepřijatelná. Nejzávažnějším stupněm u některých z rizik, byl stupeň „mírné riziko“, u ostatních rizik se došlo hodnocením k závěru, že to jsou buď rizika akceptovatelná anebo bezvýznamná. V oblasti administrativy bylo analýzou zjištěno, že mezi mírná rizika patří: pád kancelářského zařízení po ztrátě jeho stability, pád předmětů a věcí na nohu pracovníka, opaření vodou nebo horkými nápoji, nesprávná obsluha a neodborná oprava technik a jednostranné zatížení při obsluze klávesnice a myši; v oblasti servisu a dílny byla zjištěna tato mírná rizika: převrácení žebříku jinou osobou; najetí na žebřík projíždějícím vozidlem; najetí, přejetí, přiražení a sražení osoby na komunikaci vozidlem; zachycení osoby odmrštěným předmětem, kamenem, pohybem pracovního zařízení; pád náradí ze zvýšených pracovišť, podlah, stolů a pořezání ruky nebo prstů při vrtání kovů. Tyto rizika byly v této společnosti vyhodnoceny jako nejzávažnější a těmi se musí firma zabývat prioritně.

Jako další hledisko pro posouzení dodržování zásad BOZP ve společnosti Tart, s. r. o. bylo vyplnění dotazníkového šetření zaměstnanci této firmy, které probíhalo v logistickém centru v Pardubicích. Celkem bylo dotázáno 10 respondentů, kteří odpovídali na celkem 8 otázek. Z vyhodnocení všech otázek je zřejmé, že zaměstnanci neznají veškerá rizika, která jsou spojena s jejich prací, neznají všechna opatření proti rizikům, nedodržují používání přidělených OOPP a nemají pravidelné školení o BOZP. To s sebou samozřejmě nese

následky a u dvou z deseti dotazovaných došlo k fyzickému zranění v důsledku nedodržení opatření proti riziku.

Z bakalářské práce tedy vyplývá, že co se týká identifikace, analýzy a hodnocení rizik, tak společnost postupuje podle norem a nebyl zjištěn žádný nedostatek. To se ale nedá říci o dodržování školení zaměstnanců firmy o BOZP, což by mělo být pro firmu prioritní, aby předešla úrazům na pracovišti. V tomto směru by měla společnost do budoucna nastolit určité změny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Bozpinfo. Www.bozpinfo.cz [online]. 2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/hodnoceni_rizik120104.castdve.html
- [2] Bozpinfo. Www.bozpinfo.cz [online]. 2015 [cit. 2015-04-11]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/tema_tydne/hodnoceni_rizik120104.castdve.html
- [3] ČERMÁK, Jaroslav. Bezpečnost práce: legislativa, systémy, metody, praxe. 3. přepr. vyd. Praha: Eurounion, 1999, 356 s. ISBN 80-858-5879-7.
- [4] Definice požární bezpečnosti. Www.elektrika.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://elektrika.cz/data/clanky/dulezite-definice-pozarni-bezpecnosti>
- [5] Interní materiál společnosti: Identifikace rizik v pracovním prostředí. 2012.
- [6] JANÁKOVÁ, Anna. Abeceda bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 5., rozš. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 503 s. ISBN 978-80-7263-685-3.
- [7] NEUGEBAUER, Tomáš. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kostce, neboli, O čem je současná BOZP. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 258 s. ISBN 978-80-7357-556-4.
- [8] Prevence pracovních rizik. Www.osha.europa.eu [online]. 2015 [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: https://osha.europa.eu/fop/czech-republic/cs/publications/files/prevence_rizik_predmluva.pdf
- [9] Společnost Tart, s. r. o. Www.tart.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://www.tart.cz/>
- [10] ŠENK, Zdeněk. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prakticky a přehledně podle normy ČSN OHSAS 18001:2008. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7263-551-1.
- [11] Školení zaměstnanců v oblasti BOZP. Www.ipodnikatel.cz [online]. 2015 [cit. 2015-03-09]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Bezpecnost-a-ochrana-zdravi-pri-praci/skoleni-zamestnancu-v-oblasti-bozp.html>
- [12] TICHÝ, Milík. Ovládání rizika: analýza a management. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2006, xxvi, 396 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 80-717-9415-5.

- [13] VEBER, Jaromír. Management kvality, environmentu a bezpečnosti práce: legislativa, systémy, metody, praxe. 2. aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 359 s. ISBN 978-80-7261-210-9.
- [14] VEBER, Jaromír a PINCOVÁ, Eva. Management bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 149 s. ISBN 978-80-86946-46-7.
- [15] Zákon č. 262/2006 Sb. In: Zákoník práce. 2015. Dostupné také z: <http://zakonik-prace.cz/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A Příklad registru legislativy

Příloha B Vzor programu BOZP

Příloha C Dotazníkové šetření

Příloha A

Číslo předpisu	Aktualizace	Paragraf	Název	Obsah	Směrodatný pro:
262/06 Sb.	362/07 Sb. – netýká se BOZP	§§ 101 – 8	Zákoník práce	Základní ustanovení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Všechny manažery i zaměstnance
309/06 Sb.		§2 §4 §5 ...	Zákon upravující další podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	Rozvedení požadavků zákoníku práce v oblasti BOZP požadavky na pracoviště a prostředí, požadavky na výrobní prostředky a zařízení, požadavky na organizaci a pracovní postupy	Pro všechna pracoviště, pro všechny stroje, obecné požadavky
591/06 Sb.			NV o bližších minimálních požadavcích na BOZP na staveništích	Specifikace požadavků BOZP pro stavební činnosti	Jak pro vlastní organizaci, tak pro subdodavatele

Zdroj: [14, str. 42]

Příloha B

PROGRAMY BEZPEČNOSTI STANOVENÉ NA ROK			
Cíl č. 1			
Název cíle:	Snížit míru úrazovosti v porovnání s loňským rokem o 3 %	Předmět programu:	Na pracovišti A reorganizovat a zefektivnit jednotlivé činnosti
Zdroje	Cca 35 000 Kč	Termín (konečný)	30. 9. 2009
Vedoucí programu: Novák		Členové programu:	vedoucí střediska zástupce odborů externí poradce
Dílí kroky programu:	Termíny realizace	Odpovědnost	Finanční, popř. jiné zdroje
identifikace jednotlivých činností v úseku	2/09	externí por.	5 tis. Kč
zpracování informací a návrh opatření	3/09	celý tým	režie stř.
příprava layoutů pracoviště	4/09	externí por.	10 tis. Kč
realizace opatření na místě	7/09	vedoucí stř.	20 tis. odměny
zahájení a pilotní provoz v novém uspořádání	8-9/09	vedoucí stř.	režie stř.

Zdroj: [14, str. 45]

Příloha C

Dodržování BOZP

Dobrý den,

věnujte prosím několik minut svého času vyplnění následujícího dotazníku.

Byli jste obeznámeni s normami BOZP?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Byli jste seznámeni s veškerými riziky spojenými s vaší pracovní pozicí?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Znáte všechna opatření pro minimalizaci nebo eliminaci rizik, která jsou spojena s vaší pracovní pozicí?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Pokud ano, řídíte se jimi?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Zdroj: vlastní zpracování

Došlo u vás k fyzickému zranění v důsledku nedodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Dochází na vašem pracovišti k pravidelnému školení o BOZP?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Používáte při výkonu své práce OOPP?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Hodnotíte vaše pracovní prostředí jako odpovídající normám BOZP?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne